

MAGYARATÁD KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

7463 Magyaratád, Hősök tere 4.

Tel., Fax: 82 /520-004.

e-mail: magyaratad@t-online.hu

www.magyaratad.hu

1/2020. (III. 16.) polgármesteri határozat

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVII törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyaratád Községi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva az alábbi döntést hozom:

1. elfogadom - az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal – a 2020-2025 évekre vonatkozóan Magyaratád Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját.
2. az 1. pontban foglalt döntés nyilvánosságra hozatala érdekében szükséges intézkedéseket a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság esélyegyenlőségi mentorának közreműködésével elvégzem.
3. a döntésről írásban értesítem a Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedéseinek végrehajtásában résztvevő partnereket.

Magyaratád, 2020. március 16.

Takács János
Takács János
polgármester

ELŐTERJESZTÉS ÉS INDOKOLÁS
Magyaratád Községi Önkormányzat
Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásához

Magyaratád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2013-2018. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 81/2013. (VII. 31.) számú határozatával fogadta el.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 31. §-a előírja a települési önkormányzatok számára a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi program (a továbbiakban: HEP) elkészítését, - amelynek hatályosulását két évente át kell tekinteni (a felülvizsgálatokra sor került). Magyaratád Községi Önkormányzat 2013-ban elfogadott HEP-je 2018-ban lejárt, felülvizsgálata a 23/2018. (V. 29.) számú határozattal történt meg, azonban szükségessé vált a jogszabály értelmében új helyi esélyegyenlőségi programot elkészíteni és elfogadni.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A Program elkészítéséhez az adatok forrásának alapjául az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), továbbá a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatbázisa szolgált, valamint a helyi adatgyűjtések.

A HEP készítése során igénybe vettük az esélyegyenlőségi mentor szakmai segítségét is.

A HEP jelentőségét tükrözi, hogy 2013. július 1-től az önkormányzatok csak akkor nyújthatnak be EU forrásra pályázatot, ha rendelkeznek az új jogszabályi előírásoknak megfelelő Helyi Esélyegyenlőségi Programmal.

A fentiek alapján a következő határozatot szándékozom meghozni:

Határozati-javaslat

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVII törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyaratád Községi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva az alábbi döntést hozom:

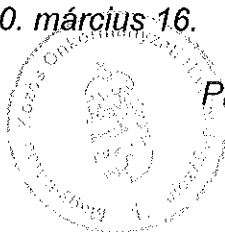
1. elfogadom - az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal – a 2020-2025 évekre vonatkozóan Magyaratád Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját.
2. az 1. pontban foglalt döntés nyilvánosságra hozatala érdekében szükséges intézkedéseket a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság esélyegyenlőségi mentorának közreműködésével elvégzem.
3. a döntésről írásban értesítem a Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedéseinek végrehajtásában résztvevő partnereket.

Magyaratád, 2020. március 16.

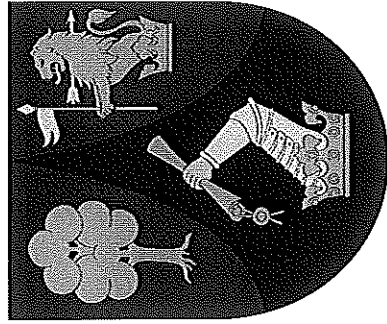
Jakács János
polgármester

Az előterjesztésben foglaltak a vonatkozó jogszabályokkal nem ellentétesek.
Magyaratád, 2020. március 16.

Prisztács Éva
jegyző

Magyaratád Községi Önkormányzat

Magyaratád Község

Helyi Esélyegyenlőségi Programja

2020 – 2025.

Készítette: Magyaratád Község Önkormányzata

Jóváhagyva: 2020. március 16. napján

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban használt fogalmak

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötvenente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért Telelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összehangra.

Míndezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők és a
- halmozottan hátrányos helyzetűek

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Magyaratád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatait, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalkotását szolgálja.

A település bemutatása

Magyaratád a Dunántúlon, Somogy megye középső részén elhelyezkedő település. A fővárostól, Budapestről autópályán 180 km-re, a megyeszékhelytől, Kaposvár centrumtól közúton 15 km-re található. A főváros vonattal a Budapest – Dombóvár - Kaposvár vasútvonalon, gépjárművel a 7-es főúton és az M7-es autópályán érhető el.

A település földrajzi fekvése kedvező. Természeti adottságai kellemesek. Környéke dímbes-dombos, a Dunántúli domborzatban található. A község határában vízfolyás kialakult.

Magyaratád műftja:

A falu első említéséről 1279-ből vannak írásos adatok. Ekkor Ehad alakban fordult elő a dokumentumokban, 1332-ben pedig már egyházas helyként tartották nyilván. E területet a középkorban az Atádi, a Kéri és a Derecskei családok birtokolták. A török uralom alatt - hasonlóan sok más somogyi faluhoz - elpusztult a település, s csak a XVIII. század elején kezdett újra gyarapodni a lakosság. 1776-tól új földbirtokok neve került a helyi krónikákba, mivel ekkortól a Jasszenszky és a Kaszkovics családok lettek a tulajdonosok. A község népessége a XVIII. század második felére megközelítette az ezer főt, 1932-ben pedig 1049-en laktak. Csupán a II. világháború előtti évekre jellemző, hogy néhány német család is beköltözött.

A község lakossága a korábbi évszázadokban elsősorban mezőgazdasággal foglalkozott, 1935-ben például a földiek 56 %-a volt a kisbirtokok tulajdonában. Az élénk gazdaságra utal az is, hogy a két világháború között 18 kisiparos nyújtott szolgáltatást a lakosságnak, ráadásul hat kereskedés is megélt a településen. A társadalmi szerveződés élénkségét mutatja, hogy már 1878-ban olvasókört alakítottak a faluban, 1912-től pedig a Kiszgázdórt adott keretet az egyesületi kulturális élethez. 1948-ig a községben két felekezeti iskola - a katolikus és a református - működött Magyaratádon. (Míg korábban az utóbbi vallás követői

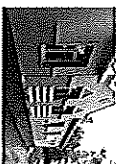
voltak többségben, addig mára fokozatosan megváltoztak az arányok. Most a lakosság 60 %-a római katolikus, 40 %-a reformátusvallású.)

Rácegyszerű csak a török hódoltság utáni időkből vannak írásos emlékeink. Az idő tájt az Esterházy család birtokolta a környéket. Tőlük bérelve a XX. század elejétől Beck Miksa a földelket, majd Kishazonbórra adta az uradalom cselédének. A földosztás után a területet megművelő családok már a maguk nevére teleknyomvertették a hercegi birtokot. Később a majorsági épületeket lebontották, anyagukból pedig önálló családi házakat emeltek. Manapság 229-en lakják a települést.

A községhez tartozó Tátompuszta a középkorban még faluként tartották nyilván. A XX. század elejétől aztán majorsággá vált, amely híres volt szarvasmarha-tenyészetéről. A gazdaságban tavasztól őszig sok szerződteget mezőgazdasági munkást, summást foglalkoztattak. A majorsághoz tartozó birtokot 1945-ben az állami gazdaság üzemiségeként működtették tovább. A hatvanas években a kastélyban foglalt helyet a kaposvári felsőfokú mezőgazdasági technikum. Napjainkban 108 lakója van a pusztának.

A II. világháború után a földosztás 110 igénylője között 809 kha. területet osztottak ki. Az első termelődzövekhez 1951-52 között működött, ám igen csekély hatékonysággal. Jelenleg két nagyobb munkáltató van a településen: a Barátság Mezőgazdasági Szövetkezet és a Gazdász Kft. ez utóbbi Tátompuszta telepedett meg.

Magyaratád jelene:

Magyaratád a kaposvári járás egyik legszebb települése. A képviselő-testület nagy figyelmet fordít a község természeti értékeinek megőrzésére.

Utcai rendezettek, portái gondozottak, az Önkormányzat és intézményeinek épületei felújítottak, folyamatosan karbantartottak. Az utcai aszfaltozását az önkormányzat szem előtt tartja, azokat pályázati pénzeszközök igénybevételeivel igyekszik folyamatosan karbantartani. A település vezetékes vízzel, gázzal, felújított villamos energia hálózatral, kábeltelevízió- , és telefonhálózattal ellátott. A falu lakossága számára biztosított a szélessávú internet hozzáférés. A szennyvízkezelést Mernye, Orci, Patalom, Zimány, Somogyaszaló községekkel közös beruházásban megvalósult beruházással a kaposvári szennyvíztisztító telep biztosítja, a kommunális hulladékszállítás szintén megoldott.

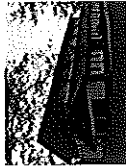
A parkok, közterületek virágosak, sok zöld terület található a faluban. A község földrajzi fekvéséből, domborzati viszonyából, éghajlatából, talajösszetételéből adódóan elsősorban mezőgazdasági tevékenység folytatására alkalmas. A településen több család megélhetését biztosítja mezőgazdasági termelő tevékenység (mezőgazdasági vállalkozó, Bt., családi vállalkozás stb.) ezek azonban nagy létszámú munkaerőt nem foglalkoztatnak. A településen több nagyobb mezőgazdasági vállalkozás is létezik, ipari termelés kialakítására jellemzően nem került sor. A lakosság nagy része elsősorban kaposvári munkahelyekre ingázik. A megyeszékhely közelsége miatt ez nem jelent nagyobb problémát.

A faluban két kisebb vegyesbolt nyújt vásárlási lehetőséget (elsősorban élelmiszert) a lakosok számára, azonban a kedvezőbb árfekvés miatt gyakran vásárolnak az emberek Kaposváron a nagyobb üzletláncok áruházaiiban. Néhány mozgóbolt is járja a települést.

¹ Kölségvelel koncepció, Gazdasági program, "Településrendezési terv, "Településfejlesztési koncepció

A településen óvodai intézmény és egy összevont alsó tagozatos iskola, valamint háziorvosi és védőnői szolgálat működik. A lakosság az alapvető szolgáltatások egy részét (felső tagozatos iskola, gyógyszertár) a 8 km-re lévő Kaposvár-toponári városrészben, vagy Kaposváron veszi igénybe.

A település nevezetessége az országos műemlék református templom és Nepomuki Szent János szobor, valamint a helyileg védett katolikus templom.

A képviselő-testület a 2000. évben kihirdetett rendeletével alkotta meg a település jelképét, a címert és zászlót.

A községben az önkormányzat székhelyépületében működik a Patalom, Orci és Zimány Községi Önkormányzatokkal közösen működtetett Magyaratádi Közös Önkormányzati Hivatalai.

Magyaratád 147.6288 m²
 Belterülete: 1709.9186 m²
 Kültérülete: 24.1863 m²
 Zártkert: 1881,7337 m²
 összesen: 754 fő
 Lakónépesség száma (2018.): 754 fő
 Ingatlanok száma (2018.): 250 db

A településen két civil szervezet tevékenykedik:

- Együtt Magyaratáért Ifjúsági Kulturális Hagyományőrző és Sport Egyesület
- Magyaratádi Polgárőr Egyesület

A település közösségi élete a Faluházban és a Rácegres településrészen lévő művelődési házban zajlik. A község lakossága nagyrészt katolikus vallású, de reformátushívó is él a településen. Mindkét vallás szabadon gyakorolhatja hitéletét.

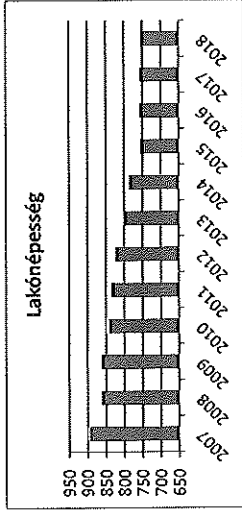
2.1.3. Demográfia

Magyaratád településen a lakosság lélekszáma változó, lassú csökkenés figyelhető meg. A lakosságszám alakulását, a korcsoportok és nemek arányát a következő táblák szemléltetik.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	799	97,0%
2014	786	98,4%
2015	755	87,6%
2016	758	100,4%
2017	757	99,9%
2018	754	99,6%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

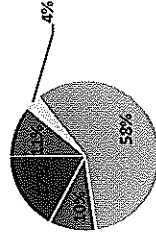

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2018-os év adatai)

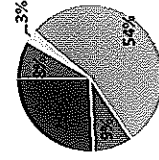
Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)
	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)	
Összesen (TS 0301)	405	401	50,25%
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	405	401	49,75%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	11	11	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	45	34	5,58%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	14	11	1,74%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	236	218	29,28%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	41	35	5,09%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	69	103	8,56%
		172	12,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

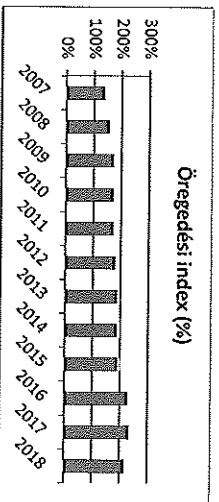
Az állandó népesség száma az adott területen bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek száma, függetlenül attól, hogy van-e másból bejelentett tartózkodási helyük.

A település állandó népesség számából kitűnik, hogy a nők és férfiak aránya korosztályonként változó. A legnagyobb eltérést a 65 év feletti nők és férfiak esetében tapasztalhatjuk, hiszen ott a különbség 49,27 % a nők javára. Ez azonban társadalmi jelenség.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0528)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2007	164	118	138,98%
2008	170	109	155,96%
2009	179	103	173,79%
2010	167	97	172,16%
2011	163	94	173,40%
2012	161	89	180,90%
2013	158	83	190,36%
2014	155	82	189,02%
2015	158	82	192,68%
2016	165	72	229,17%
2017	172	73	235,62%
2018	172	79	217,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

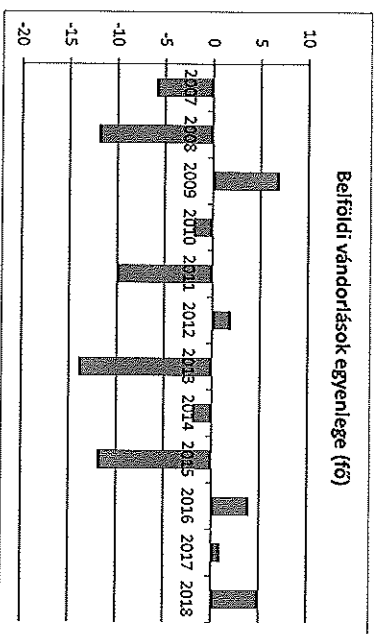

Az Öregedési indexből látható, hogy egy adott településen hogyan oszlik meg a fiatalok és az idősök aránya. A településen a 100 fő 14 év alatti lakosra évről-évre egyre több 65 éven felüli lakos jut, ami azt jelenti, hogy a település lakosságának korösszetétele fokozatosan romlik, a településre az előregedés a jellemző. Kihívás magas az öregedési index a 2016 és 2017 években. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősök fokozott ellátására, segítségére van és lesz a jövőben szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg (TS 0602)	Állandó oda- és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	29	27	2	2,3
2013	17	31	-14	-15,6
2014	19	21	-2	-2,39
2015	14	26	-12	-14,67
2016	20	16	4	4,91
2017	23	22	1	n.a.
2018	28	23	5	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

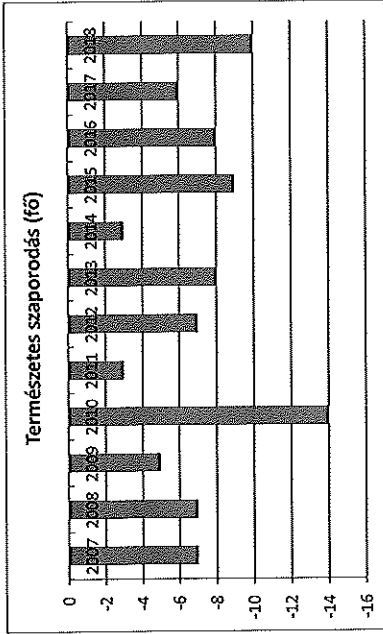

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje 2015. évig negatív előjelet mutatott, tehát az elvándorlás volt a jellemző. 2016. évtől kezdődően azonban változott a helyzet. Így az alacsony számú természetes szaporodás ellenére is kismértékben növekedett a lakosság lélekszáma.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületesek száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	2	9	-7
2013	4	12	-8
2014	4	7	-3
2015	3	12	-9
2016	3	11	-8
2017	3	9	-6
2018	5	15	-10

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás valamennyi vizsgált év tekintetében szintén negatív előjelű, ami azt jelenti, hogy az évek születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a falu előregedő, így a gyermekek és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni főleg az egyedül élő, magukra maradt idős emberekre.

Értékeink, küldetésünk

Magyarország Alaptörvényének XV. cikke rögzíti, hogy Magyarország mindenki számára biztosítja az alapvető jogokat faj, szín, nem, foglalkozás, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti megkülönböztetés nélkül. Ezen felül külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Az Alaptörvényben meghatározott követeiménynek eleget téve, felelős önkormányzatként az esélyegyenlőség biztosításával a szabadság értelmét teremtik meg a közösségünk néhez helyzetben lévő csoportjai számára. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Célunk, hogy Magyaratód olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonsági alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség elősegítésének célja a megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése. A programok végrehajtása során az olyan csoportok segítségét és szempontjait kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó

nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorulóknak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a PM 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük az összes életkori csoport társadalmi befogadását.

Magyaratód Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- a családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében,
  - a nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében,
  - akadálymentesítésben,
  - a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
  - a romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
  - más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában
- E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

Továbbá célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetésből mentes gondolkodás erősítése,
- egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára, akik az

- időskorú személyek,
  - fogyatékkal élő emberek,
  - munkanélküli emberek,
  - munkába visszatérő személyek,
  - pályakezdő fiatalok,
  - nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
  - mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
  - alacsony iskolai végzettségű személyek.
  - Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
    - a közoktatási,
    - a foglalkoztatási
    - a köznevelődési,
    - a szociális,
    - az egészségügyi,
    - más közszolgáltatási területen.
- A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelmésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelmzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A Program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Ektv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321./2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló Z/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva Magyarország Alaptörvényében foglaltakra:

ALAPVETÉS

O) cikk

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

P) cikks

(1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelmi illeti meg.

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonságához.

XI. cikk

(1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közesség gyarapodásához.

(2) Magyarország törlekszik megteremtani annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősségével jár.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknél joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleitől gondoskodni.

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény
- A foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülésén elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről szóló 2000. évi LX. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A polgárok személyi adatainak és lakcímének védelméről szóló 1992. évi törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. évi (VI. 29.) Korm. rendelet

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ektbv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, melyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Magyaratód Községi Önkormányzat Képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteivel a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítja.

Magyaratód Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Mdtv.) 42 § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32 cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat által ellátott feladat- és hatásköröket az önkormányzat 4/2011. (IV. 13.) önkormányzati rendeletével megalkotott Szervezeti és Működési Szabályzatban (SzMSz) határozza meg.

A Képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik az SzMSz-ben szabályozott hatásköröket érintő helyi rendeletek alkotása, végrehajtása.

- XVII. cikk
- (3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteltetben tartó munkafeltételekhez.
- (4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.
- XIX. cikk
- (1)23 Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékos, öregség, árvaság és önhibáján kívüli bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.
- XX. cikk
- (1) Mindenkinnek joga van a testi és lelki egészségéhez.
- XXV. cikk

Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez

XXIX. cikk

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználatukhoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvi oktatáshoz.

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokhoz hozhatnak létre.

(3)25 A Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, a nemzetiségeket és a nemzetiségként való elismerés feltételeit, valamint a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzáfárul a közös szükségletek fedezéséhez.

(2) A közös szükségletek fedezéséhez való hozzáfárlás mértékét a gyermeket nevelők esetében a gyermeknevelés kiadásainak figyelembevételével kell megállapítani

Magyarország Alaptörvényével összhangban, programunkban az alábbi jogszabályokat vettük figyelembe:

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet
- A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. Törvény
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az egészségügyi jogairól szóló 1997. évi CLIV. törvény
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- Az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól szóló 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Magyaratád Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2003. évben alkotta meg a képviselő-testület. Az előírások hatálya kiterjed Magyaratád Község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területen felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészét, épületgyűjtést építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A település településfejlesztési terve az Önkormányzat településfejlesztési koncepción alapul.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is átalakult 2013. évtől. A korábban az önkormányzatok által előírt feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jóvádelentemelési képességétől függő – átfutó jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készült az önkormányzat költségvetési koncepciója.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Magyaratád Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja:

- Magyaratádi Közsök Önkormányzati Hivatal, (melynek közvetlen jogelődje a Magyaratád, Patalom, Orci és Zimány Községi Önkormányzatok közigazgatásának volt), azzal a céllal jött létre, hogy Magyaratád, Patalom, Orci és Zimány községek Önkormányzatának Képviselő-testületei, polgármesterei, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyeket döntésre előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat ellássa, valamint közreműködjön az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.
- Somogyi Állapodási Alapszolgálati Központ és „Együtt Könyvbe” Időskorúak Otthonát és a Mernyei Integrált Szociális Központot fenntartó társulások azzal a céllal jöttek létre, hogy az Önkormányzatok ezen megállapodások keretében történő együttműködéssel minél hatékonyabb, célszerűbb szociális és gyermekjóléti ellátást biztosítsanak a településen élő lakosság számára. Önkormányzatok kötelező feladataként a szociális alapszolgáltatások biztosítása, a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosítása a szociálisan rászorultak részére, a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújtson.
- Somogy Megyei Önkormányzatok Munka- és Tűzvédelmi Társulása a helyi munka- és tűzvédelmi feladatok jogszabályban foglaltak szerinti feladatainak maradéktalan ellátását hivatott segíteni.
- Kapornenti Hulladékgyűjtők Társulása a hulladékgyűjtők fejlesztési pályázatok benyújtásával a hulladékgyűjtők feladatok ellátását segíti
- Egészségügyi megállapodások Kaposvár Megyei Jogú Város és Patalom Község Önkormányzataival jöttek létre.

15

- Az óvodai nevelés a Somogyiád Mikrotársulási Óvodai Társulással kötött megállapodás alapján kerül biztosításra.

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevétele jogosságát válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtérítésként működését eredményezik.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából lényeges statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, a központi Statisztikai Hivatal, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal valamint a helyi nyilvántartásainkból gyűjtöttük össze. Utóbbiak a legaktuálisabb adatokat tartalmazzák. Törekedtünk a teljeskörűsége, adathány esetén a 2011-es népszámlálás adatait használtuk fel.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használják fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önmagukból kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerátlátást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfélelő ellátásokhoz, szolgálatokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (ld. pl. a tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012. www.budapestintezet.eu/lejarasok/2012_03_08_01_szegenyseg_okok_1_1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, tápláléki körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegénység mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközvetet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélygezi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különbözően sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű területekben élőkét. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánységgel. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemossása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a keret nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont

16

kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtétt és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálani kell az Ebkvt. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebkvt. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részeseül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Községünkben magát roma/cigány származásúnak valló lakos nem él, így a cigánység szegregációja, illetve ellenuk irányuló diszkrimináció sem jelentkezik.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő lakótársunk (család) jelenleg nincs.

A gazdasági jellemzők alapján az itt élő embereknek biztosítottak a megélhetési forrásaik, esélyegyenlőségi szempontból a helyzetük jónak mondható.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehetőségeikhez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében. A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többször azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a folyamat azonban nem a munkaidő csökkentésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (i. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak alacsony iskolai végzettségűek és megváltozott munkaképességűek. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák.

A településen a lakosok szerény, de még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait felélt, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sejnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőiknek.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősök elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédian túli, anyagi megterheléssel ne sújtja.

A településen 323 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házakban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűei, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 95 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, kábeltvé, internet). A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak. A zártertek száma 23 db, melyek egy részén különböző mezőgazdasági termékek előállításával, másik részén szőlőműveléssel foglalkoznak. Üdülő ingatlanok a községben nincsenek.

Több hektáros földterülettel több helyi vállalkozó rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

2014-ben folytatta a Kormány a szak- és felnőttképzés étalakitását, a duális szakképzés elterjesztésével jelentős lépéseket tett a munkaerő- kereslet és kínálat közelítés érdekében. A fiatalok elhelyezkedési esélyei jelentősen javultak az elmúlt év során, ami a foglalkoztatás és munkanélküliség mutatóiban is tükröződik. A 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása jelentősen emelkedett – noha még elmarad az uniós átlagtól –, eközben a korcsoport munkanélkülisége jelentős javulás után már alacsonyabb, mint az EU átlaga. Hasonló mértékű javulás volt megfigyelhető az alacsony végzettségű vagy képzetlen fiatalok esetén is (mely csoport munkanélkülisége jelentősen csökkent az EU enyhén csökkent mutatójához). A tartósan álláskereső fiatalok munkanélküliségi szintje már 2012 óta alacsonyabb, mint az EU átlag, és stagnált éves szinten, míg ugyanez a mutató az EU-ban folyamatos emelkedést mutatott az elmúlt években. 2014 során is folytatódott az olyan korábban bejelentett programok, mint a 2012-ben indult „Első munkahely garancia” program, és a Munkahelyvédelmi Akció 2013-tól élő célzott kezdeményei. Előbbi közel 30 ezer fiatal foglalkoztatásához és képzéséhez nyújtott forrást, utóbbi segítségével pedig mintegy 160 ezer pályakezdő és 25 év alatti fiatal foglalkoztatásának támogatása valósult meg 2014 végéig. E programok szerves folytatásaként értékelhető az ifjúsági Garancia rendszere, amely 2015 elejétől fokozatos, többlépcsős rendszerben, személyre szabottan, széles eszköztárral (oktatás, képzés, bértámogatás, munkaerő-piaci szolgáltatások, gyakorlati program, mobilitási támogatás, vállalkozóvá válási támogatás) kerüli bevezetésre – az első szakaszban a legalább hat hónapja regisztrált álláskereső fiatalokra fókuszálva. A munkügyi szervezet által megvalósított, a fiatalok munkaerő-piaci részvételét elősegítő aktív munkaerő-piaci programok keretében a 2014-20-as programozási időszakban a cél közel 180 ezer fiatal részére érdemi segítség nyújtása az elhelyezkedéshez vagy képzéshez. Az ifjúsági Garancia részeként a munkaügyi szervezeten belül az eszközök intézményi és szervezeti koordinációtól felelős országos mentor-koordinátor hálózat kerüli kialakításra, melynek révén javul a foglalkoztatáspolitikai, oktatási, szociális szakterületek és szervezetek közti együttműködés. Továbbá

unós társfinanszírozási programok indulnak az ifjúsági Garancia rendszer keretében, például a fiatalok vállalkozóvá válását támogató program vagy a tapasztalatszerzést segítő gyakorlati program. Az ifjúsági Garancia rendszere mellett, mely a fiatal korosztályra fókuszál, Magyarország a 25 év feletti korcsoport által elérhető aktív munkaerő-piaci eszközöket is tovább erősíti, illetve fenntartja a munkanélküliek és inaktív foglalkoztatásának előmozdítására. Egyrészt a források megnevelésére és a program meghosszabbítására került sor a jelenleg is (2015 őszéig) futó aktív munkaerő-piaci program esetében. Másrészt a 2014-20-as programozási időszakban indítandó aktív munkaerő-piaci program is előkészítés alatt áll. Utóbbi célja egyrészt a hátrányos helyzetű álláskeresők nyílt munkaerőpiacra való belépésének segítése (személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó képzésekkel, szolgáltatókkal) és a foglalkoztatás költségeinek átmeneti támogatásával), másrészt az álláskeresőknek és a munkáltatóknak nyújtott szolgáltatások minőségének, hatékonyságának javítása. Az aktív munkaerő-piaci programok hatékonyságának növelését támogatja az álláskeresők ügyfél-kategorizálási rendszere, amelynek országos bevezetése és működtetése várhatóan 2016 januárjától kezdődik.

Jogszabály-módosítás segíti elő továbbá a szociális szövetkezetek önfenntartó képességének erősítését. Mindezek mellett a leghátrányosabb helyzetű csoportok célzott felhárkításához, munkaerő-piaci integrációjához járul hozzá a hajléktalanok közfoglalkoztatása többek között menzorszolgáltatással, életvezetési képzéssel és egészségügyi ellátással kiegészítve a foglalkoztatást. Az egész életen át tartó tanulásban való részvételét ösztönzi több, az előzőekben tárgyalt intézkedések képzési programjainak (hátrányos helyzetűek és közfoglalkoztatottak képzése, aktív munkaerő-piaci eszközök, ifjúsági programok), valamint a duális szakképzés kiterjesztése és a szakképzés reformja. A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) bevezetésével az egyes tanulmányi szintek bizonyítványokban is feltüntetésre kerülnek, aminek köszönhetően átíthatóbbá és átjárhatóbbá, valamint az európai szterderdeknek megfelelővé válik a hazai oktatási és képzési rendszer. Emellett 2015-ben új felmértésképzési programok indulnak a hátrányos helyzetű felnőtt lakosság digitális kompetenciáinak fejlesztése érdekében (20/a), amely képzés alapvető munkaerő-piaci elvárásaként jelentkezik, valamint az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztéséért, melynek célja a résztvevők legalább A1-A2-es szintű nyelvtudásának elérése. A képzési és tanulást ösztönző munkaerő-piaci intézkedések későbbi jobb megvalósulását és céljait támogatja az OECD Felmérték Képesség- és Kompetenciamérésében való magyar részvétel, mely a munkavállalók készségeinek munkavégzés alatti felhasználására fókuszál. A szakképzés reformjáról – a 6. sz. országos speciális ajánlásnak megfelelően – az oktatási ajánlás végrehajtását célzó intézkedéseket bemutató fejezetben írunk részletesen. Az utóbbi években a segélyezési rendszerben bevezetett változtatások fő mozgatórugója az volt, hogy mindenki, aki foglalkoztatható, segély helyett munkából szerezzék meg a megélhetéshez szükséges jövedelmüket, a szegénységből való kiemelkedés elsődleges eszköze a munkavégzés legyen. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

o) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya?

„A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenkori számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcsa, mely jelentősen hozzájárulhat a polgároknek a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséért és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ftl.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresők támogatását. Magyarország helyi

⁷ Azonok ellenére, hogy az a 2/2002. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, az anyagra vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben, ld. a szabványhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

önkormányzatokról szóló törvény (Mötv.) 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköröknek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Ftl. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

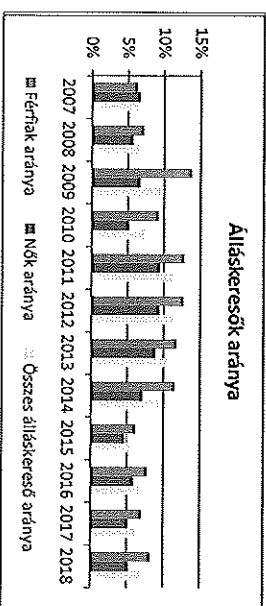
Az önkormányzat a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében együttműködik a Somogy Megyei Kormányhivatali Kaposvári Járási Hivatali Járási Munkaügyi Kirendeltségével.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ftl.) és a Mötv.-ben foglalt feladatát alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliek aránya nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)		Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)						
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)	Nő (TS 0802)	Összesen			
2012	329	286	615	42	12,8%	27	9,4%	69	11,2%
2013	321	282	603	38	11,8%	25	8,9%	63	10,4%
2014	320	280	600	37	11,6%	20	7,1%	57	9,5%
2015	305	273	578	19	6,2%	13	4,8%	32	5,5%
2016	306	271	577	24	7,8%	16	5,9%	40	6,9%
2017	298	268	566	21	7,0%	14	5,2%	35	6,2%
2018	291	264	555	24	9,2%	14	5,3%	38	6,8%

Forrás: Telir, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

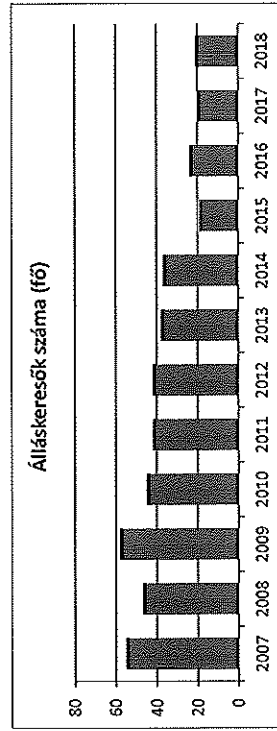
A táblázat adatai arra mutatnak rá, hogy Magyarorszádon a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint az évek folyamán eléggé hullámzó volt a nők és férfiak között a nyilvántartott álláskeresők száma. A településen jelenleg nem tapasztalhatók olyan gazdasági

folymatok, amelyek az állástanak számát csökkenthetné, az önkormányzat a legfőbb foglalkoztatott (közéú foglalkoztatás). Az önkormányzat részt vesz a Kormány által meghirdetett Startmunka közfoglalkoztatási programban, ennek keretében folyik a mezőgazdasági utak karbantartása, közutak karbantartása.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélüliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélüliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fő összesen	41	39	58	45	42	42	38	37	19	24	20	21
Fő	0	0	6	6	1	3	5	1	0	1	1	1
%	0,0%	0,0%	10,3%	13,3%	2,4%	7,1%	13,2%	2,7%	0,0%	4,2%	5,0%	4,8%
20-24 év (TS 1003)	6	6	6	3	8	8	10	8	2	3	2	2
%	14,6%	15,4%	10,3%	6,7%	19,0%	19,0%	26,3%	21,6%	10,5%	12,5%	10,0%	9,5%
25-29 év (TS 1004)	4	4	6	5	1	4	5	6	2	4	0	2
%	9,8%	10,3%	10,3%	11,1%	2,4%	9,5%	13,2%	16,2%	10,5%	16,7%	0,0%	9,5%
30-34 év (TS 1005)	3	1	5	4	4	1	2	2	0	0	1	1
%	7,3%	2,6%	8,6%	8,9%	9,5%	2,4%	5,8%	5,4%	0,0%	0,0%	5,0%	4,8%
35-39 év (TS 1006)	5	5	11	7	7	5	5	2	2	0	1	1
%	12,2%	12,8%	19,0%	15,6%	16,7%	11,9%	13,2%	5,4%	10,5%	0,0%	5,0%	4,8%
40-44 év (TS 1007)	3	3	3	5	7	3	4	7	3	3	2	3
%	7,3%	7,7%	5,2%	11,1%	16,7%	7,1%	10,5%	18,9%	15,8%	12,5%	10,0%	14,3%
45-49 év (TS 1008)	7	6	5	5	4	3	2	3	2	3	6	3
%	17,1%	15,4%	8,6%	11,1%	9,5%	7,1%	5,8%	8,1%	10,5%	12,5%	30,0%	14,3%
50-54 év (TS 1009)	7	7	10	7	4	6	0	2	1	3	3	3
%	17,1%	17,9%	17,2%	15,6%	9,5%	14,3%	0,0%	5,4%	5,3%	12,5%	15,0%	14,3%
55-59 év (TS 1010)	6	7	5	2	6	8	4	5	6	3	2	0
%	14,6%	17,9%	8,6%	4,4%	14,3%	19,0%	10,5%	13,5%	31,6%	12,5%	10,0%	0,0%
59 év feletti (TS 1011)	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	4	5
%	0,0%	0,0%	1,7%	2,2%	0,0%	2,4%	2,6%	2,7%	5,3%	16,7%	10,0%	23,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaadói Hivatal

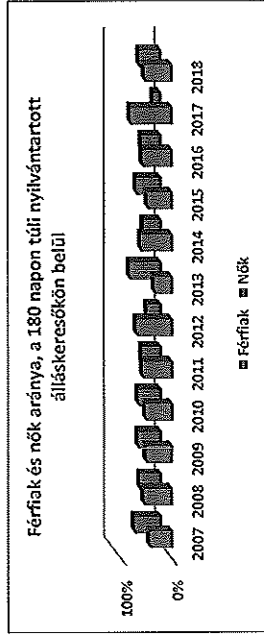
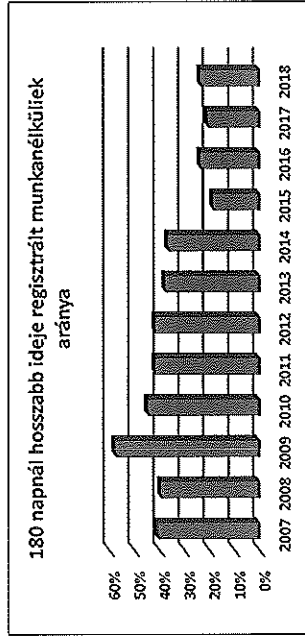

A regisztrált munkanélüliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélüliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik a településen. Összességében név szerint az álláskeresők száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek aránya (TS 1501)			180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül		
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
2012	42	15	6	21	71,4%	28,6%			
2013	38	4	7	11	36,4%	63,6%			
2014	37	7	4	11	63,6%	36,4%			
2015	19	3	3	6	50,0%	50,0%			
2016	24	6	4	10	60,0%	40,0%			
2017	21	10	2	12	83,3%	16,7%			
2018	24	5	4	9	55,6%	44,4%			

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaadói Hivatal

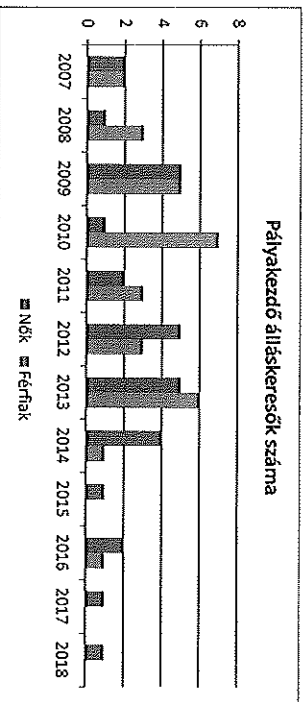

A 3.2.3. táblázat adatai a tartós munkanélüliekre melyek szintén fontosak a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeli folyamatok tervezésekor. Minél magasabb a tartós munkanélülék számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat. Az látható a tábla adatai alapján, hogy éves szinten a regisztrált munkanélülék fele tartós munkanélülék. Helyi szinten a foglalkoztatásukra elsősorban a közfoglalkoztatás keretében nyílik lehetőség.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma		Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma			
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
2012	74	63	137	3	5	8
2013	76	63	139	4,1%	7,9%	5,8%
2014	79	65	144	6	5	11
2015	77	64	141	1,3%	6,2%	3,5%
2016	78	60	138	0	1,6%	1
2017	68	56	124	1,3%	3,3%	2,2%
2018	67	54	121	0	0,0%	1
				0,0%	1,9%	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

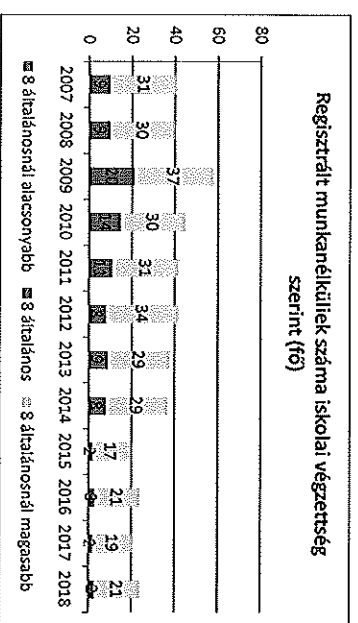

A 3.2.4. és a 3.2.6. táblázatból nyert adatok egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítják a figyelmet. A pályakezdők, közülük az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélye a településen kiáértatlan, mert helyben nincs munkahely. Amennyiben szerencsésük van, talán valamelyik kaposvári gyárban, összeszerelő üzemből találnak munkát. Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkátartói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképesítés az elhelyezkedést megnehezíti.

b.) alacsony iskolai végzettségűek³ foglalkoztatottsága

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma		Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint	
	Férfi	Nő	8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0902)
2012	69	0	0,0%	8
2013	63	0	0,0%	9
2014	40	0	0,0%	8
2015	32	0	0,0%	2
2016	40	0	0,0%	3
2017	35	0	0,0%	2
2018	38	1	2,6%	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3 Pénzübeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliekhez kapcsolódó támogatások

A segélyezési rendszer átalakítása során egységessé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer. 2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak, a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megfelelőbben reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára.

Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik. A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat.

³ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Pl. hátrányos helyzetű munkavállalói megnevezés

Az önkormányzatok által biztosított ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására.

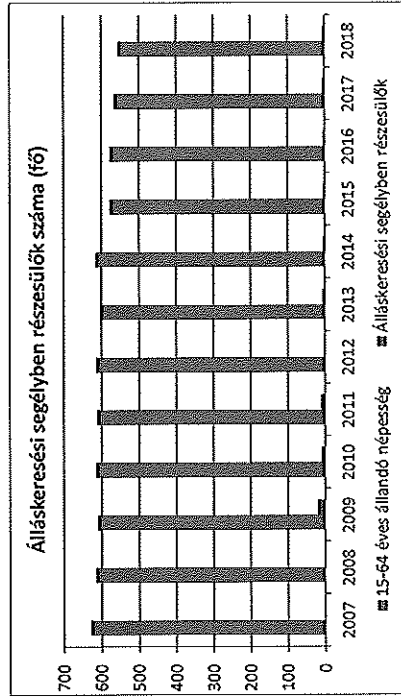
Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeiből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását. A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni.

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	615	3	0,5%
2013	603	7	1,2%
2014	615	5	0,8%
2015	578	4	0,7%
2016	577	4	0,7%
2017	566	7	1,2%
2018	555	6	1,1%

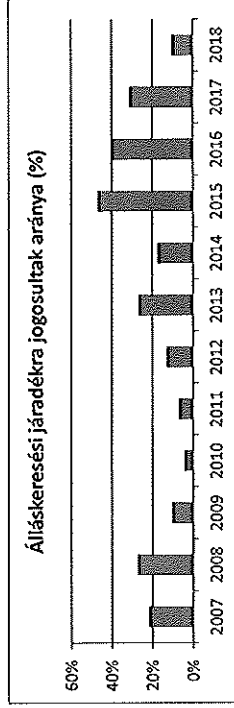
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadéokra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)		Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	%	Fő	%
2012	69	13,0%	9	13,0%
2013	63	17,0%	17	27,0%
2014	57	10,0%	10	17,5%
2015	32	46,9%	15	46,9%
2016	40	40,0%	16	40,0%
2017	35	31,4%	11	31,4%
2018	38	10,5%	4	10,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

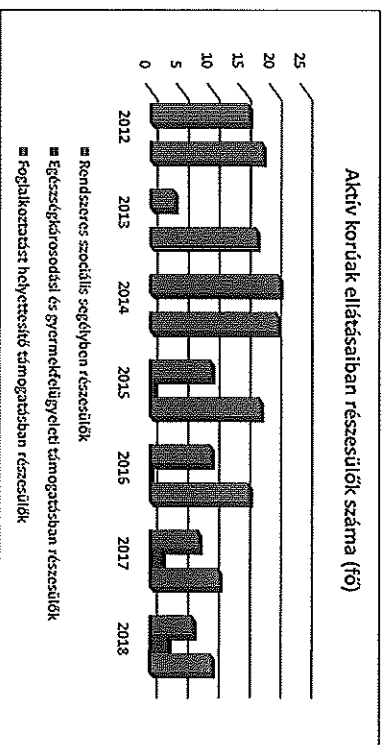

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a munkanélküliek figyelmét arra, jelentkezzenek a Munkaügyi Központban, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek. Persze vannak, akik egyéb jogosultsági feltételei hiányában nem részesülnek szociális ellátásban.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (segélytérvek támogatásban részesülők - TS 1401 - márc. 31-től érvényes m. érzékeny csoporton szorultak - TS 1402)		Egységkiosztási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők - átlagos száma 2015. márc. 31-től (érvényes m. érzékeny csoporton szorultak - TS 1402)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek - átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozást)	
	Fő	%-ában	Fő	%-ában	Fő	%-ában
2012	16	2,54%	18	44,46%	18	44,46%
2013	4	0,65%	17	30,25%	17	30,25%
2014	21	3,63%	21	64,53%	21	64,53%
2015	10	1,73%	1	1,73%	18	44,75%
2016	10	1,77%	0	0,00%	16	45,91%
2017	8	1,41%	2	2,50%	11	32,20%
2018	7	1,26%	3	3,77%	10	25,58%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az a hátrányos munkakerő-piaci helyzetű, aktív korú személy kaphat, aki nem rendelkezik rendszeres megélhetést biztosító jövedelemmel. Foglalkozást helyettesítő támogatást álláskereső kaphat. Bérpótló juttatásra (2011. január 1-től), illetve foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (2011. szeptember 1-től) az jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban részesült. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni, mert 2012. január 1-től csak annak folyósítható ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt (vagy 30 nap közérdekű önkéntes munkát) tud igazolni. Az önkormányzat rendszerben előírhatja, hogy a juttatásban részesülő lakóköznyezetét tartsa rendben.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	322	n.a.
2013	322	n.a.
2014	322	n.a.
2015	323	n.a.
2016	323	n.a.
2017	323	n.a.
2018	323	n.a.

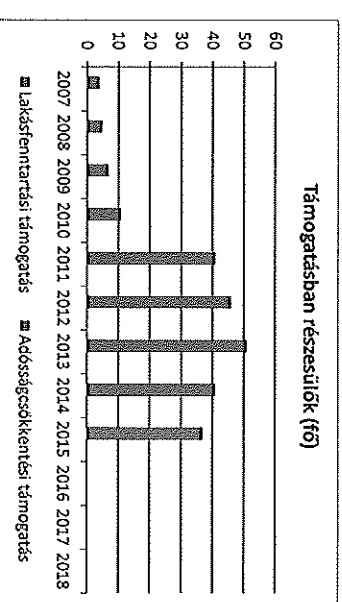
Forrás: TeIR, KSH T-tár, önkormányzati adatok

A magyarországi lakosok általában saját tulajdonú családi házakban élnek. A 320 házból kb. 15 áll üresen. A lakók sajnos kihaltak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez nagyon nehéz, annak ellenére, hogy az ingatlanának nagyon alacsonyak. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekárón lehetőséges. A településen 4 db önkormányzati tulajdonú bérletkés van. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adóssággóckentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adóssággóckentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	46	n.a.
2013	51	n.a.
2014	41	n.a.
2015	37	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH T-tár

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Önkormányzatunk szociális rendszerben nem szabályozza az adóssággékelési szolgáltatás jogcímét, azonban minden bajban lévő embernek, családnak tudott segíteni települési támogatás formájában. Ezt pénzbeli vagy természetbeni ellátásként nyújtottuk a rászorulóknak. (pl.: tűzifa, élelmiszerszomság).

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Magyarország közigazgatási rendszerében nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életheték növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása. Az Eurostat adatai alapján 2004. és 2012. között nőtt a születéskor várható élettartam. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A

fontosabbak között említhetjük a népegészségügyi termékdado bevezetését, a nemdohányzók védelméről szóló törvény szigorítását, az élelmiszerekben lévő transz-zsírsvak megengedhető legnagyobb mennyiségét, valamint a közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást. A Kormány elkötölezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fokozott átalakításában. Az egészségügyi alapellátási rendszer új alapokra helyezése jelenleg folyamatban van. Cél egyrészt vonzóvá tenni az orvosok számára a háziorvosi pályát, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretén belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi szolgálatokat már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illet meg, illetve az ún. Praxis programok, a praxisváltás program, valamint a háziorvosok számára nyújtott letelepedési támogatás eredményeként számottevően javult az addig betöltetlen praxisokban az ellátás. A háziorvosi alapellátást és a „kapuó” funkciót számos intézkedés segíti, így a teljesítmény alapú finanszírozás bevezetése, a prevenció erősítését célzó egészségfejlesztő irodák (EFI) létrehozása. 2013 ősze óta 61 egészségfejlesztési iroda jött létre (ebből 20 a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, és 41 olyan régióban, ahol az egy főre jutó GDP kevesebb az EU-25 átlagának 75%-ánál). A hatékonyság növelése folyamatosan jelen lévő, kiemelt prioritása az egészségpolitikának, ami az ellátórendszer strukturális átalakításában és a gyógyszerügy területén (generikus árverseny támogatása, hatóanyag felírás meghatározott körben) egyaránt érvényesül. A járó beteg szakképzés folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások (egészségpótlások és onkológiai centrumok fejlesztése, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése) befejezését követően lesz érzékelhető. Az egészségügyi szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása jelenleg folyik. Ennek célja egy fenntartható, költséghatékony egységszerű állapotot tükröző, jól működő intézményrendszer. Az egészségügyi ellátásokhoz való egyenlő hozzáférést gátló „hálapénz” gyakorlatának felszámolásában is fontos mérföldkőnek számítanak ezek az intézkedések.

Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

- a) elősegíteni az egyén és az által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,
- b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférések során,
- c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önmegkezelési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon,
- d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatók általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,

f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészség tudományok fejlődését.⁴

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

„152. § (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
  - b) a fogorvosi alapellátásról,
  - c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
  - d) a védőnői ellátásról,
  - e) az iskola-egészségügyi ellátásról.⁵
- „153. § (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településhigiénés feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.⁶

3.6-1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felneveltek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	n.a.	n.a.
2013	1	n.a.	n.a.
2014	1	n.a.	n.a.
2015	1	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.
2018	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár

⁴ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

⁵ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

⁶ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

A települési önkormányzat képviselő-testülete, a település lakosság számára tekintettel Paralom településsel közösen működtet egészségügyi alapellátási Körzetet vagyis háziorvosi körzetként. A háziorvos het egy alkalommal tart rendelőt Patalomban és Magyarárd-Rácegres településrészen. A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a kaposvári szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve óhállo közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető.

A szociális alapszolgáltatások formáit: pl. falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családszolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás az önkormányzat rendeltetben szabályozza.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolás, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

Az orvosi rendelő épületét pénzügyi fedezet hiányában sajnos még nem sikerült akadálymentesíteni.

A településen célzott korosztály számára kétféle rendszeresen van mamográfiai szűrvizsgálat, melyet az érintettek igénybe is vesznek, hiszen ez az egészségügyi szolgáltatás helyszínére történő szállítást az önkormányzat biztosítja, nem kell emiatt menetrendszerinti közlekedési eszközökkel utazni.

Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrő mára megszűnt.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, gyógytestnevelő és fejlesztő gyógypedagógus bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával; az iskolás korú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, orvos, gyógypedagógus bevonásával történik.

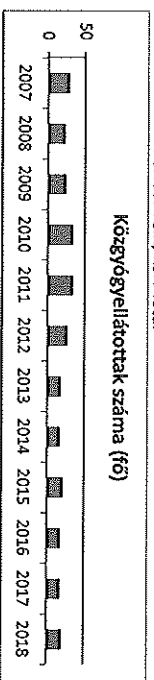
Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkít nem érhet.

A fentiekben túli a sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető.

3.6.2. számú táblázat - Közegyeállításai igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közegyeállításai igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	28
2013	19
2014	18
2015	22
2016	19
2017	19
2018	21

Forrás: TeIR, KSH Tstár

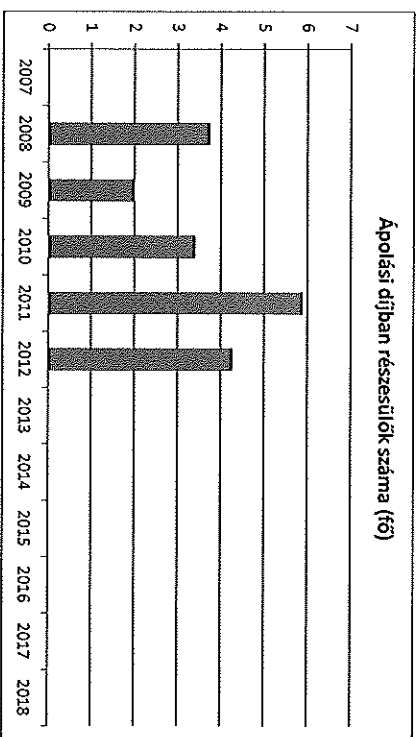

A közegyeállítás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzációját célzó hozzáférülés. Három jogcímen kaphat valaki közegyeállításai igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	2	2	4,28
2013	2	n.a.	#ÉRTÉKI
2014	1	n.a.	#ÉRTÉKI
2015	2	n.a.	#ÉRTÉKI
2016	3	n.a.	#ÉRTÉKI
2017	3	n.a.	#ÉRTÉKI
2018	3	n.a.	#ÉRTÉKI

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. A településen PPP programban épült sportcsarnok van, valamint egy kisebb méretű aszfaltos pálya áll a sportolni vágyók rendelkezésére. A köztér parkban és Rácegres településrészen is helyet kapott egy játszótér, melyet a gyermekek 2004-ben vehettek birtokba. Rácegres településrészen egy futballpálya is kialakításra került.

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi körülményeket figyelembe véve, a település minden lakója számára elérhető.

3-7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek.

A művelődésre, kikapcsolódásra a települési és civil rendezvények, a művelődési ház és a könyvtár ad lehetőséget. Programjainkat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítjuk. Mindegyik nagy hangsúlyt kap az évente egy alkalommal megrendezett falunap, gyermeknap és az idősek napja.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködünk a civil szervezetekkel, vállalkozásokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennapok alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezeti kapcsolatos tényezők és az un. humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, közmuvelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3-8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem él roma kisebbség, így értelemszerűen roma nemzetiségi önkormányzat sem tevékenykedik.

3-9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	<ul style="list-style-type: none"> - tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat által - közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről. - Munkügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetőségére érdekében - az önkormányzati hivatalban történő

segítségadás, tanácsadás, hivatalos papírok kitöltésében segédkezés, szociális munkák végzők részéről tanácsadás, felvilágosítás a rászorulóknak	
az eladósodás felbukkanása	<ul style="list-style-type: none"> - figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzattal (közmuvek kikapcsolása elkerülése érdekében). - figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében - képzési programokhoz juttatás (pl. szakács; bolti eladó, kisgépkézeltő, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszeripari) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
hátrányos helyzetű csoportok munkaerő piaci helyzete	<ul style="list-style-type: none"> - szociális értekezés igénybevételére történő bevonás (sok esetben rábeszélés), a szociális munkát végzők feltérképezik a rászorulókat, elintézik kérelmüket - EU-s élelmiszer segélycsomagokra kiírt pályázatok figyelése, pályázat, sikeres pályázat esetén élelmiszercsomag osztás - rászorulókat tűzfával való segítése (önkormányzat)
elhanyagolt, alkoholizáló, önhibájukon kívül szerény körülmények között élő rendszeres meleg étkezésének hiánya	
esetenként kiemelkedő bevásárlási nehézség pénzhány miatt	
anyagi okok miatt fűtési nehézségek	

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében a hatályos köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől az eddigi 5 éves kor helyett 3 éves kortól kötelező az óvodai részvétel. 2015-16-ban is folytatódnak azok a hazai és uniós finanszírozású célozott programok, intézkedések, amelyek célja, hogy a sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma – tanulók iskolai sikerességét elősegítsék, a befogadó oktatáshoz, együttneveléshez hozzájáruljanak javítva ezzel továbbtanulási eredményeiket, és csökkentve a lemorzsolódás veszélyét. Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) hatásvizsgálata azt mutatta, hogy a program általános javulást hozott a résztvevő iskolák diákjainak iskolai teljesítményében, fejlődésében. A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai továbbtanulásiának, középszintű sikereségének, szakmához jutásának elősegítését célozzák 2015-2016-ban is az Útravaló Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramjai. Az ESZA forrásai segítségével működő tanodai programok anyagi szükségben, rossz szociális körülmények között élő, roma tanulók felzárkózását segítik köznevelésen kívüli eszközökkel, komplex, a személyiség egészére kiható egyéni fejlesztéssel. A program keretében 168 tanoda működik kb. 4000 tanuló bevonásával. A

Második Esély típusú iskolákban a középfokú iskolákból kimaradt, lemorzsolódó fiataloknak az oktatás világába történő visszavezetését célozzák. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai sikereségének elősegítése érdekében a Gy/Ög/ pedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, szaktermi és rehabilitációs tevékenységet biztosító pedagógiai szakszolgálati rendszer átalakítása keretében további új, korszerű diagnosztikai vizsgálo- és fejlesztőfeladatok kidolgozása, illetve adóprólása valósul meg. Ennek érdekében, hogy csökkentsen a digitális lezártság mértéke - különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, és a hátrányos helyzetű tanulóakra - informatikai infrastruktúra-fejlesztési projekt indult uniós forrásból. A köznevelési Hídprogramok azoknak a fiataloknak adnak lehetőséget, akik az általános iskola elvégzése után nem jutottak be középfokú iskolába (Híd I.), illetve akiknek a tanulási körülmények csak kudarcalményt adtak, és emiatt nem tudták befejezni az általános iskolát de már beöltözték 16 életévüket (Híd II.). A Híd II-ben résztvevő tanulók 20 hónapos képzési ideje a jelenlegi tanév végén zárul. Idén kerül sor a szakmai záróvizsgák megszervezésére is, így a tanév zárását követően tudunk majd olyan adatot gyűjteni, hogy hány tanuló megszerzésére is, így a tanév zárását követően tudunk majd olyan adatot gyűjteni, hogy hány tanuló szerzte meg a rész-szakképesítést igazoló bizonyítványt, illetve hányan mennek tovább szakszkolai képzésbe. Az idei Híd-programokban 2300 fő személyre szabott fejlesztő oktatásban részesül. A 2011-ben elfogadott két új törvény (szakképzési és szakképzési hozzájárulási) megteremtette a duális képzés kiterjesztésének lehetőségét, amit az új felnőttképzési törvény elfogadása követett 2013 közepén. A duális képzés minőségének emelése érdekében növeljük a képzésben képzeműködők szakmai kompetenciáit: a szakképző intézményben lehetővé válik gyakorlati oktatásvezető munkakör kialakítása, a gyakorlati képzést folytató szervezethez folyó gyakorlati képzésben pedig gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki rendelkezik mestervizsgával. 2013 szeptemberétől a képzések már az új rendszerben indulnak el, melynek legfontosabb elemei a vállalati tanműhelyek támogatása, emelt szakma-normatív, tanulmánytervezések rendszere. 2014 végén a szakképzésben tanuló több mint egyharmada duális képzési formában vesz részt, a gyakorlati képzési helyeket biztosító gazdasági szervezetek száma mintegy 8000. 2015-től kezdődően kiemelt cél a tanulószerveződések számának további növelése, amelyek előléte érdekében a Kormány bevezette a kamarai garanciaátlalás rendszerét. Ennek célja, hogy a tanulók vállalati környezetben végezzék el gyakorlati képzésüket, így tovább nő a szakképzési rendszerből kikérülő fiatalok kompetenciáinak munkaerő-piaci relevanciája. Az állami szakképző intézmények egységes fenntartói átvétele révén az intézményfenntartás és szakmai irányítás egy kézben tartása jelenti a biztosítékot a minőségi szakképzési és képzésfejlesztési feladatellátásra, a duális képzés kiterjesztésére irányuló koncepció megvalósítására, illetve a szakképzési reformlépések nyomán követe mellett az egységes intézményrendszer hatékonyságának növelésére. Speciális intézkedések bevezetésére is sor kerül az esélyteremtő támogatást igényű hallgatók érdekében. A hátrányos helyzetűeket támogató felvételi többletponok rendszere nemcsak, hogy működik, hanem 2013 óta a szerepe is nőtt. A Kormány továbbra is nagy számban biztosít az arra érdemes jelentkezőknek magyar állami osztályos helyeket, a felvettek körében magasabb a hátrányos helyzetűek aránya, mint a jelentkezők körében. A Diákhitel költséghöz konstrukciói változatlanul elérhetőek maradnak a hallgatók számára, a Diákhitel II. konstrukcióhoz a Kormány 2%-os kamatot garancia (a hiánypótló konstrukciót 4300 hallgató vette fel 2013/2014. I. félévben). A felsőoktatási szakkolléka megújította 2013-tól a korábbi felsőoktatási felvételi rendszert, melyben a Kormány határozta meg a felvételi keretszámot képzéshelyenként. Az új rendszerben a felvételiző eredménye, valamint az intézmény kapacitáskorlátja a meghatározó elem. 2013 óta minden olyan hallgató, aki elért a minimum belépési korlátot, és az adott intézmény fel tudja venni, részvehet állami által támogatott képzésben. A 1276/2010 (XII.8.) Kormányhatározat 2011-ben az államiug támogatott helyekre felvettek számát 53 450 főben határozta meg. 2013-ban és 2014-ben 100 000 államiug támogatott hely vált elérhetővé, így szinte minden továbbtanulni szándékozó fiatal számára lehetséges a felsőoktatásba történő bejutás.

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 4/7/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentsen a gyermekek és

családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati teregében, tanfán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok születessenek.

ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 4/7/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentsen a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint foglalkozással élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

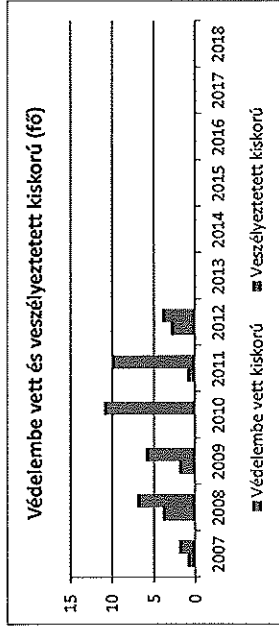
A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családok a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézmény/hálózatokon keresztül valósul meg. Településünkön társulás által fenntartott gyermekvédelmi alapelátás működik, működnek a gyermekvédelmi alapelátások, a preventív gyermekvédelem minden gyermekkel foglalkozó intézményben, a szakmai programban jelen van. Közoktatási (óvodái), gyermekvédelmi, egészségügyi alapelátások társulási szinten valósulnak meg. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összehangban álló és egymásra épülő intézkedéseket kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítse az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a foglalkozó gyermekek. A foglalkozó gyermekek nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan foglalkozó gyermekek nevelő családok esetében figyelhető meg.

A gyermekjóléti szolgáltatást intézményfenntartó társulás keretei között a Mernyei Integrált Szociális Központ látja el. A gyermekjóléti szolgáltatást a társulási megállapodást aláíró önkormányzatok területén látja el.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	3	4
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelemben vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelemben veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője – a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelemben veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatalok, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizenegyedik életévét be nem töltött gyermekeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, védőt fiatalok. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, érzelmi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is.

A 4.1.1. számú táblázatból láthatjuk, hogy a településen csökkenés mutatkozott az előző évekhez viszonyítva. Természetesen, ha csak egyetlen esetre kerülne sor, az is sok lenne, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben egy ilyen szituáció, indíttatás a felnőttkorra is kihatással lehet. A korábbi években inkább iskolai hiányzás miatt volt szükség a védelembevételre, a jelenlegi helyzetben már felmerül a probléma a családi hiányzás miatt, ez családi konfliktusokhoz vezet, és ritkán, de felmerül a gyermek elhanyagoltsága is.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság létszámához képest nem magas a védelemben vett gyermekek száma.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A gyermekek veszélyeztetettségét az alábbiakban felsoroltak okozzák:
 Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalja magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyaműjelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik.

A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálástól eltérő élethehelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

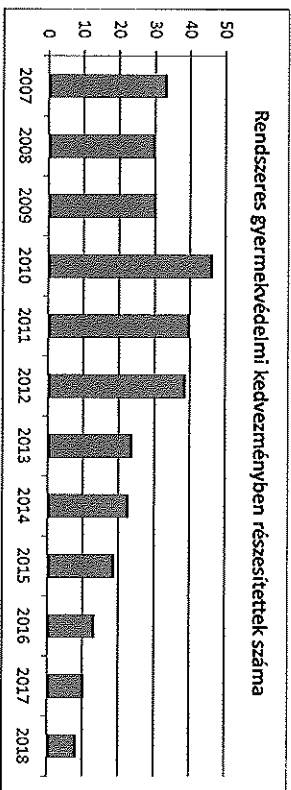
A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltűzése, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkoznak az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Néhezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 580.1)
2012	39
2013	24
2014	23
2015	19
2016	13,5
2017	10,5
2018	9

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

A táblázat adatai alapján megállapítható, csökkenő tendenciát mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszaksosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül. Mint látható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma folyamatosan csökken, ami a minimálbér emelkedéséből is adódik, tekintettel arra, hogy így egyre kevesebben férnek bele a meghatározott jövedelem határba. A tapasztalat azonban az, hogy a családok egyre nehezebben viselik a kevesebb jövedelemből az egyre növekvő kiadások rendezését.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Ennek formái:

- gyermekékeztetéses normatív kedvezmény,
- pénzbeli támogatás,
- külön jogszabály szerint egyéb kedvezmény.

Gyermek jogán járó helyi jutatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

c) Gyermek jogán járó helyi jutatásokban részesülők száma, aránya

Az elmúlt évben az Önkormányzat csak néhány alkalommal nyújtott rendkívüli gyermekvédelmi támogatást.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámnügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően elfeladatként biztosítják a szüneli gyermekékeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszerű ételt kell biztosítania valamennyi iskolai szüneli, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakokra megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanuló - jogvisztonnyal.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen jelenleg nem tudunk olyan gyermekről, aki magyar állampolgársággal nem rendelkezik.

4.2 Szegregált, telepesszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településünkön nem él szegregált, telepesszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékosággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvánartartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

2013. szeptember 01-jétől módosult a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, szabályozása átkerült a gyermekek védelméről és a gyámnügyi igazgatásról szóló törvénybe. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyermekkorától fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Az új szabályozás szerint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása külön kérelemre indúl, úrlapja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nyomtatvány részét képezi, a kértő együtt igényelhető.

Ennek ellenére az ügyfelek figyelmét még mindig fel kell hívni a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megváltozott szabályaira és a kérelmezés leherőségére.

4.4 védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betölthetetlen státuszok)

Az önkormányzat Pataalom Község Önkormányzatával közösen védőnői szolgálatot tart fenn A védőnő rendszeresen jár Pataalom településre is. Az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői tanácsadóban látja el a kisbárákat, tanácsadást, tanácsadást és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelmenmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnői feladatellátás körébe 0-10 éves korosztályig folyik területi gondozás, mivel az általános iskolás gyermekek csak 4. osztályig tanulnak helyben, ezért a védőnő az idősebb korosztály

körében nem látja el az iskolai gondozást. A felsős tanuló gyermekek más település iskolába járnak, ezért az ő gondozásuk a helyi illetékességgel rendelkező védőnői feladataiáukba tartozik. A házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, házi, illetve gyermekorvosi körzetű szolgálat látja el.

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott. Súlyosan beteg, fogyatékos gyermekek száma: 2 fő. Betegségük, fogyatékoságuk mértékének megfelelő ellátást számukra a kaposvári szakszolgálat biztosít. Amennyiben a kiskorú gyermek testi, érzelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a települési önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket.

Krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a Gyermekvédelmi és szociális támogatásokról szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krizishelyzetben lévőkhöz számukra rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, illetve krízis segélyt (átmeneti segélyt) biztosít. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekvédelmi támogatásához történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településen van sportszarnok, a köztér parkban található egy kisebb méretű aszfaltos sportpálya, melyen a kültéri szabadidős programok megvalósíthatók. A pálya mellett játszótér kapott helyet, melyet a Magyaratad gyermekek 2004. évben vehettek birtokba. Ugyanígy játszótér található Récegres településrészen is, valamint egy futball pálya is kialakításra került.

A szabadidős és szünidős programokon a település minden gyermeke – érdeklődési körének megfelelően – részt vehet. Az intézményi gyermekéktetés és a köznevelési, közoktatási intézményekben biztosított.

Ingyenes tankönyvellátást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek kapnak. Ezen felül a helyi önkormányzat minden iskoláskorú gyermek számára biztosított 3.000,- Ft tankönyvellátási támogatást.

A házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, házi, illetve gyermekorvosi körzetű szolgálat látja el.

4.5. Óvodai nevelés adatai

A településen működik óvoda, a beíratott gyermekek száma 19 fő.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - Gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2403)	Óvodai férőhelyek száma (Gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (Gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2703)	Óvodába beírt gyermekek száma (Gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2001)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	18	1	25	1	15	n.a.
2013	15	1	25	1	14	n.a.
2014	17	1	25	1	13	n.a.
2015	17	1	20	1	15	n.a.
2016	20	1	20	1	16	n.a.
2017	19	1	20	1	15	n.a.
2018	18	1	25	1	19	n.a.

Forrás: TeIR, XSH Tszar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.5 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékosokkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Magyaratad településen nincs iskolai nevelés, oktatás, ezért az iskoláskorú gyermekekre vonatkozóan konkrét adattal nem rendelkezőnk. Az általános iskolások oktatása Kaposvár Megyei Jogú Város területén történik. Közlekedésük a menetrendszerű autóbusszal biztosított.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi keretelt a Gytt, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adja. A gyermekjóléti szolgáltatást a Mieryei Integrált Szociális Központ gyermekjóléti szolgálatát által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

4.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
drogfogyasztás felbukkanása, fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok	- szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeten belül
Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködéssel kapcsolatos problémák (szegényesebb megélésű óvodában, iskolában)	- óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadása, gyermekek szintjén történő megértéssel, neveléssel, adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák)
hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	- cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni
érzelmi, és testi bántraimázások előfordulása	- a jelzőrendszer hatékony működése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekek jöléti,

elszegényedés jelei	Családsegítő Szolgálat, jegyzői felé
rendszeres étkezéshöz jutás	- óvodai, iskolai, odafegyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, cserebere akciók szervezése
	- EU-s élelmiszer-segélycsomagokra pályázás, segítségcsomagok osztása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyaratád lakónépességének 49,75 %-át teszik ki a női lakosok. A munkavállalási korú lakosság arányát vizsgálva minimális mértékben a férfiak aránya több, viszont a foglalkoztatottak nemek szerinti összehasonlítása a nők – nem jelentős -, de nagyobb arányú foglalkoztatását mutatja. A településen munka lehetőségét a közmunakaprogram, valamint a helyben működő vállalkozások biztosítanak, ezért munkát elsődlegesen az alacsonyabb iskolai végzettségű munkavállalók találhatnak.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem jelentkezik. A nők szerepvállalása a helyi közéletben (pl. önkormányzati képviselő) is jellemző, illetve a helyi rendezvények szervezésében és megvalósításában, továbbá a köznevelés, szociális és egészségügyi szférában a nők részvétele magasabb arányt mutat.

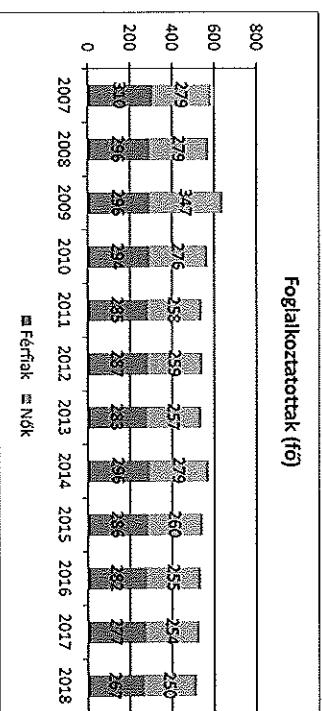
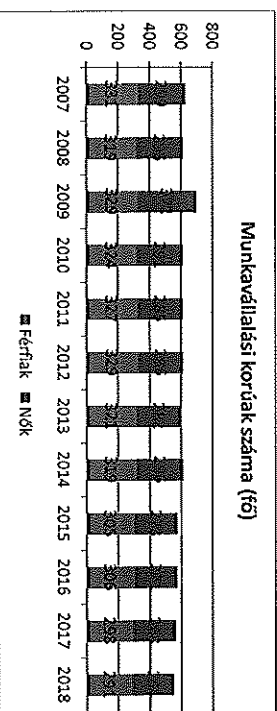
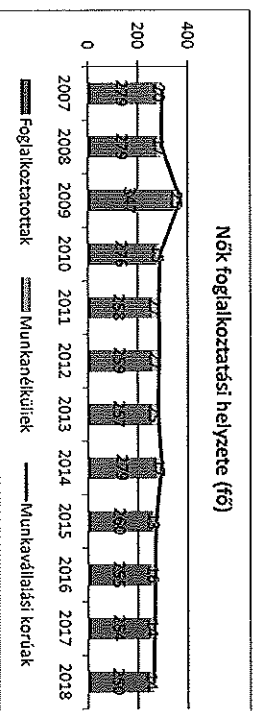
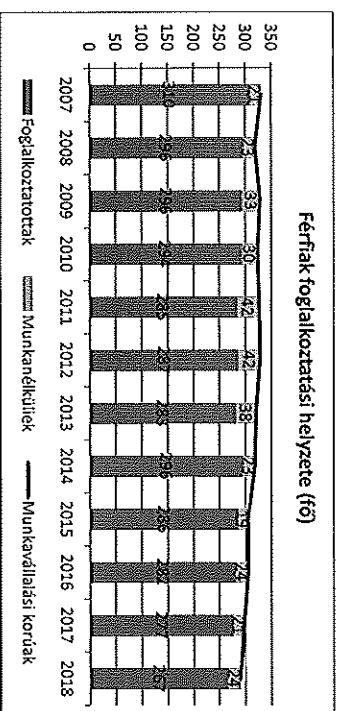
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

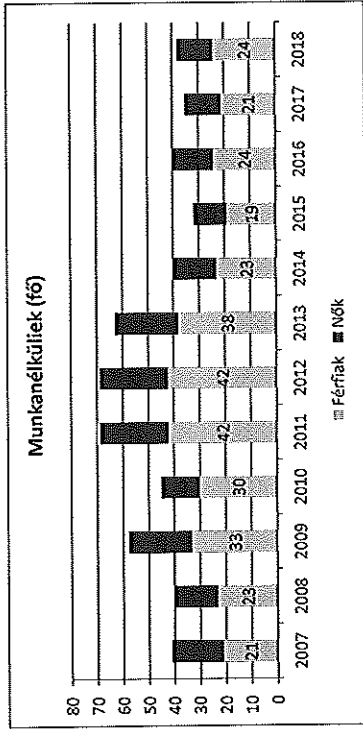
A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tiltalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet.

A mai modern anyáknak össze kell egyeztetni a munkahelyi feladatokat, a családi értékeket. A fiatal nők egyre tovább tanulnak, később vállalkoznak családalapításra, kevesebb gyermek születik. Sok családban 1 gyermek van, sokszor a szülők is úgy érzik, hogy 1 gyermeket tudnak megfelelően ellátni, iskolázni, elfindítani az életben.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	329	286	287	239	42	27
2013	321	282	283	257	38	25
2014	319	296	296	279	23	17
2015	305	273	286	260	19	13
2016	306	271	282	255	24	16
2017	298	268	277	254	21	14
2018	291	264	267	250	24	14

Az elmúlt évben a férfiak és nők aránya a településen hasonlóan alakult, így a munkavállalási koruk között is ez a tendencia figyelhető meg. Azonban, ha összehasonlítjuk a munkanélküliek nemenkénti arányát, jellemzően több a férfi munkanélküli.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Tapaszataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távollamaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Munkavállalást elősegítő képzési programokban való részvételi adatokról nem rendelkezünk. Képzési programokat a Kaposvári Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltség TÁMOP, TOP, EFOP pályázatok keretében biztosított az igénybe vevők részére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben, tekintettel arra, hogy általában a férfi foglalkoztatott nem megy GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető ez a gyakorlat.

Tapaszataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
  - a pályakezdeők a szakmai tapasztalat hiánya,
  - a gyersen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.
- A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjigazoltsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozóan bejelentés nem történt az önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetés tekintetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődéi, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen bölcsőde nincs, napközi otthonos óvoda azonban működik. Az óvodai férőhelyek száma elegendő. Az óvodába beíratott gyermekek száma 19 fő. A rendelkezésünkre álló információk alapján a csoportlétszám megfelel a törvényben megengedettnek. A két és féléves korú gyermekek csak abban az esetben vehető fel az óvodába, ha minden harmadik életévét betöltött gyermek számára biztosított az elhelyezés és még van üres férőhely. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti másik óvodájába írattja. A közösségen családbarát munkahelyi megoldásra, rugalmas munkaidőkezdésre azért nincs példa, mert jellemzően női munkaerőt foglalkoztató munkahely sincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás elsősorban a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg.

Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítségét nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzátartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. A várandós nőket már a terhesség kezdetétől gondozásba veszi a védőnő és szülést követően a gyermek 6 éves korának betöltéséig figyelemmel kíséri mind az édesanyát, mind pedig a gyermeket. Így a nők hozzájutnak a szűrésekhez is (méhnyakszűrés, vérvételek, gyermekeknek kötelező státuszvizsgálatok és védőoltások). Szakrendeléseket kaposváron tudják igénybe venni az érintettek.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb hálózati ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privat szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő éli vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen jelenleg nem folyik. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintettek nem szívesen beszélnek róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderülne. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálatához fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi bejelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothon, családok átmeneti otthona)

A településen nincs ilyen szolgáltatás, legközelebb Kaposváron találhatók meg a fenti intézmények. A helyi információk alapján erre nincs szükség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Kis településről lévén szó, a helyi közéletben a nők mindig is fontos szerepet töltek be. Megfigyelhető, hogy míg az önkormányzat anyagi helyzetéből adódóan intézményeket tudott fenntartani (pl.: iskola, vödai) ott elsősorban nők töltöttek be vezető beosztásokat.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelyről való hosszabb idejű távollmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Ennek érdekében figyelemmel kísérjük az olyan EU-s és hazai programokat, melyek elősegítik a nők a GYES lejártát követően a munkaerőpiacra való visszatérést.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egybehangzóan a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkal kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkaelőjárás aránya körülmények között magasabb, ez összetársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a féltelenség, a „más”-tól. Ezért az önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő előtérbehozásának terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyarányú munkanelőjárás	- közfoglalkoztatás: történő bevonás; önkéntes munkára való ösztönzés-erzél kapcsolatos felvilágosítás; tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
eltöltött családon belüli erőszak	- jelközrendszer működtetése, felvilágosítás hova fordulhat az érintett segítségért; (Családsegítő, Rendőrség; ingyenes hívható

segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közlése)

- képzési programokhoz jutás (pl. szakács, borki eladó, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszeripari) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
- a település közösségi életébe történő bevonás; közösségi munkára való ösztönzés a felkészültség érzetének megszüntetésére (Nyugdíjas klub, stb)

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időügyi Nemzeti Stratégia nemcsak az időseket, hanem a középkorúkat és a felnővekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel harni akar rájuk, hiszen az idősödést már igen korán kell megállapozni. „Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában. A születéskor várható élettartam 2007-ben férfiak esetében 69,19 év volt, a nőknél 77,34 év, az EU-átlagtól az elmaradás nők esetén 4,5 év, férfiak esetén 6,5 év. (Forrás: EUNOSTAT) A Stratégia éhíreai kívánt az idősök véleményére, az időselelítéshez kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a megélendő hazai és adapatálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek. Az itt megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok eléréséért szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind pro-aktív (megelőző), mind reaktív megközelítéseket tartalmaznak.

A nyugat-európai országokban általában 65–67 éves kortól tekintik időseknek az ott élőköt. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödk, a 75–89 évesek az idősek és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „agok”. A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük időseknek, bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45. éven felüliek is szeniorokként kezelendők.

Ma még sok idős ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatainak: elszigetelődés, egészségügyi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgáltatására, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségek aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevélegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színtét, jellegét a közösség egészéhez.

A Stratégia hosszú távú keretstruktúrája, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

- a születéskor várható élettartam közlése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,

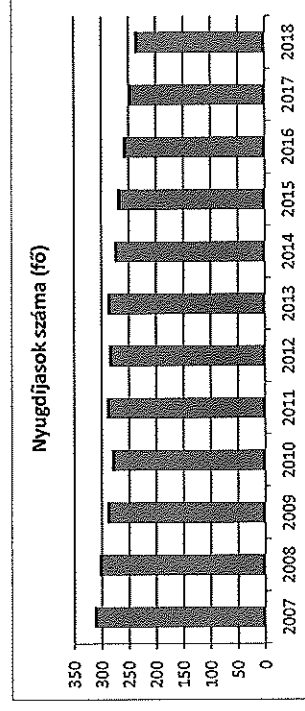
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarország településén is jellemző az előregedő népesség, mint az egész országra. A nyugdíjas korosztály egy speciális helyzetben lévő korcsoport, hiszen vidéki település lévén nem a szellemi foglalkozású nyugdíjasok a jellemzők, hanem jelentős többségben azok az idősek, akik fizikai munkából éleik aktív korukban. Ennek a korosztálynak az életéből kimaradt a digitális tudás, és a technikai forradalom újdonságainak használata. Az idősök közül nagyon kevesek azok, akik tudják a számítógépeket kezelni, mert ez a lehetőség vagy anyagi okokból, vagy más okokból kimaradt az életükből. Néiunk is egyre nagyobb arányban alkotják a lakossága részét a nyugdíjasok, illetve a nyugdíjszerű ellátásban részesülők.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	107	180	287
2013	109	180	289
2014	105	171	276
2015	103	168	271
2016	103	157	260
2017	96	153	249
2018	93	146	239

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a nyugdíjasok száma lassú ütemben csökkenést mutat. Amennyiben a nyugdíjas korúak nemek szerinti összetételét vizsgáljuk, észrevehetjük, hogy sokkal nagyobb a nők aránya a férfiakhoz képest. Ennek egyik oka, hogy a női lakosság tovább él, illetve a nők 40 éves korkezdémenyes nyugdíjba vonulási lehetősége.

- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősedők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősedés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradási jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősedési folyamat „menedzsmenjtéjének” elterjesztése már a fiatalokkorban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősedés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

- A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott védelme, az érdekérvényesítési képességük fejlesztése.
- Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.
- Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés feltételeinek megteremtése.
- A humánszolgáltatói és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.
- A sikeres idősedés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.
- Az idősök ellátása területén humánforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek, családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetejlesztés, „burn-out” prevenció.
- A mindenkori számára hozzáférhető – érthető és értékelhető – e-learning, e-információ és e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérőkíthető történő hozzáférés és hozzájárulás támogatása, célzott programok az idősök számára az IKT-szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

A „Közbiztonság és közrend további megerősítését célzó, a prevenciót előtérbe helyező” intézkedési terv keretein belül, illetve azon túlmenően is a körzeti megbízottak által folyamatosan kiosztásra kerültek a Bűnügyi Osztály Megelőzési és Áldozatvédelmi Alosztálya által a külterületeken élők – elsősorban idős koruk vagy egyéb ok miatt veszélyeztetettek - részére készített tájékoztatók, szórólapok. A körzeti megbízottak fokozott figyelmet fordítanak a felügyelet nélkül hagyott külterületi, illetve zártkerti területen található hátrévi házakra, a szezonálisan elkövetett betöréses lopások, terménylopások megelőzése, elkövetőinek eredményes felderítése érdekében.

Az időskorú, egészségügyi, szociális okból, vagy rossz mentális-és fizikai állapotban lévő, esetlegesen egyedül élő, illetve más okból veszélyeztetett személyekkel elsősorban a körzeti megbízottak által a kapcsolattartás folyamatos, olyan körülményt nem észleltek, amely miatt azonnali intézkedéseket kellett volna megtenni (orvosi ellátás, biztonsági intézkedés, tanyagondnoki szolgálat vagy jegyző értesítése, stb.). A kapcsolattartások alkalmával a körzeti megbízottak bűnmegelőzési célzattal, az áldozattá válás megelőzése érdekében minden esetben tájékoztatták az érintetteket az aktuális bűnelkövetési módokról, lehetséges elkövetőkről.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időseket az élet számom területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében.

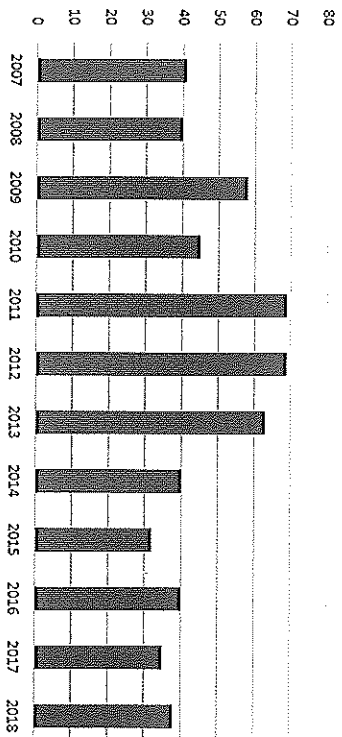
Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszervezett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ehktv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, magyarországi idősebb korosztály már 45-50 éves kortól nagyobb mértékben kikerült a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámlefedésnél és az elbocsátásoknál is gyakori. A regisztrált 55 év feletti munkanélküliek száma jelentősen növekedett. Őket a foglalkoztatásba nehéz visszaintegrálni, a koruk, illetve a képzettségük miatt.

6.2.3. számnú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

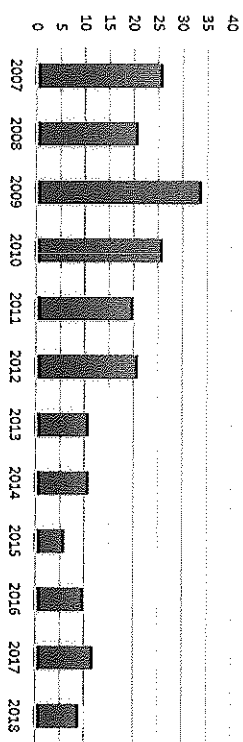
Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	69	9	13%	21	9	43%
2013	63	5	8%	11	5	45%
2014	40	6	15%	11	6	55%
2015	32	7	22%	6	7	117%
2016	40	7	18%	10	7	70%
2017	35	4	11%	12	4	33%
2018	38	5	13%	9	5	56%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Munkanélküliek száma (fő)

Tartós munkanélküliek száma (fő)

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletiek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynak, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye minimális, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámlefedés is hamarabb eléri a korosztályt. A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2018. évben 38 fő, ebből 5 fő 55 év feletti.

Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen éljenek a nyugdíj mellett/helyzeti munkavégzés lehetőségével.

A település előregedő, az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnék, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Mindenki keres házban lakik, ahol akad munka bőven.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közművelődésben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Önkormányzatunk kiemelten kezeli az idősügyet, a foglalkoztatásukban rejlő lehetőségeket az önkormányzat megvizsgálja. Lehetőség szerint intézményeinken keresztül biztosítjuk az aktív bekecselődésüket a közeljövő (pl.: klubokba, hagyományőrző programokba való bevonással, települési rendezvényekbe).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén az 50-55 év feletti korosztályt érinti, amely a nyugdíjkorhatár előtti kor, amely talán a munkavállalás szempontjából a legkritikusabb, hiszen a munkaerőpiacon amúgy sem egyszerű helyzetben a nyugdíjazás időszakáig tartó időben, nem könnyű új szakmát tanulni, más munkamódról felvenni és felkészülniük lenni. Ennek a korosztálynak már az egészségügyi problémák is megnevekedett terhet jelentenek, amelyek szintén nehezítik a foglalkoztatást. Jelentős problémát okoz az idősök informatikai jártasságának hiánya, hiszen ha az informatikai tudás birtokában lennének, akkor nagyobb esélyük lenne a foglalkoztatásra még akár a nyugdíjaskor betöltése után is.

Az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatos konkrét hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlatához való hozzáférés

A helyi szolgáltatások terén az idősökkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat elegendő teszt minden közelebbi feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít, illetve elősegít:

- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- házi segítségnyújtás,
- falugondnoki szolgáltatás.
- étkeztetés, melyet elsősorban koruknál fogva idősök vesznek igénybe.

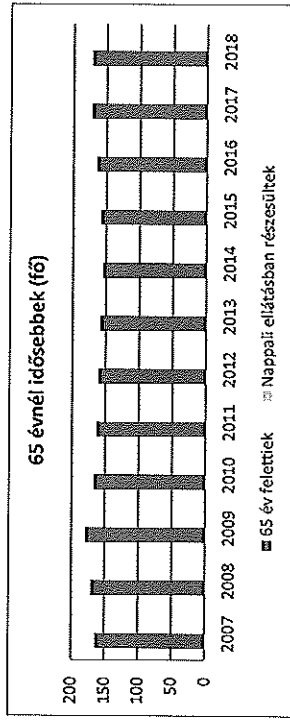
Jellemző a szolgáltatásainkra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése. Az önkormányzat e célkitűzés érdekében életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

6.3-1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)		Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5.101)	
	Fő	%	Fő	%
2012	161	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI
2013	158	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI
2014	155	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI
2015	158	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI
2016	165	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI
2017	172	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI
2018	172	n.a.	n.a.	#ÉRTÉKI

Forrás: TeIR, KSH Teaar

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szoruló kis arányban veszik igénybe a szociális szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra nincs lehetőség, erre igény sem mutatkozik, az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon.

A falu elöregedő, így a jövőben egyre nagyobb igény mutatkozhat a szociális ellátásra. A szociális élektörtétre sem érzékeltek eddig igényt.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Kaposváron van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni.

Az önkormányzat intézményei részben akadálymentesítettek.

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevételéről tekintetében.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kultúra, művelődés terén a település idősei között aktivitás figyelhető meg, hiszen a helyi nyugdíjasklub minden héten, rendszeresen találkozik. Munkájukra mindig lehet számítani a településen megszervezésre kerülő rendezvények bonyolításában, vendéglátásban.

Kiemelendő még a minden évben megrendezésre kerülő idősök napja. Ezen az alkalmon színvonalas kulturális programok szórakoztatják a korosztályokat, ugyanakkor a generációk közötti kapcsolatépítés kiváló színtere. Az alkalomra a településen élő idősöket, illetve a közlekedni nehezen, vagy egyáltalán nem tudó idősöket is beszállítja a falugondnok.

Emellett segítséget nyújt számukra az önkormányzat, ha csoportosan kirándulni vagy fellépésre mennek.

c) idősök informatikai jártassága

A nyugdíjas korosztály minimális százaléka rendelkezik informatikai jártassággal.

Nagyon hiányos a digitális írástudás ebben a korosztályban, de nemcsak a nyugdíjasok körében tapasztalható, hanem 45-50 éveseknél is feltárkoztatásra szorú.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A társadalmi adottságok nagymértékben befolyásolják ezen korosztály szociális helyzetét, életfelfogóját. Ezen a téren jelentős változtatásokra van szükség, ilyen a nyugdíjak reálértékének növelése, illetve szintfenntartása, az időskorúak biztonságérzetének növelése, az elszegényedés elleni védekezés.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák az idősök szociális ellátása

fejlesztési lehetőségek

- biztos és állandó személyek munkába állítása az alapoztatás ellátására
- tagok toborzása, megtartása
- munkahelyek létesítéséhez tanácsadás, felvilágosítás, önkéntes munka vállalására felhívás

fokozott romló egészségügyi állapot	-	Szűrés/viszafátók és programok szervezése	és	prevenációs
bünelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	-	rendőrség fokozott járórtázása, veszély esetén riaszthatóság, elérhetősége		
idős korosztály elszegényedése	-	közösségi programokba bevónása		idősek

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarországon az elmúlt években, évről-évre jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenképp a fogyatékos személyek jogiról és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: FcT), valamint a Fogyatékosképpal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvény (a továbbiakban: ENSZ- Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Biztonságban az Európai Fogyatékosképpal élő stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A Fogyatékosképpal élő személyek jogairól szóló törvény legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területén, és így szinte minden államigazgatási ágazaton egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkor hatályos jogszabályok részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a éli valamilyen fogyatékosképpal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

Fogyatékkal élők támogatásának területei:

- Lakhatás, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Pénzübeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások
- Rehabilitáció
- Hozzáférhetőség

Fogyatékos személyeket érintő alapelvek: Prevenció, Önrrendelkezés, Teljes és hatékony társadalmi részvétel, Egyetemes tervezés, Semmit róluunk nélkülünk, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés, Ésszerű alkalmazkodás

Fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó beavatkozási területek:

- A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések
- Egészségügy, korai felismerés, diagnosztika
- Alap- és szakellátások, (tájékoztató, hozzáférés biztosítása)
- Támogató technikai eszközök
- Korai fejlesztés, oktatás, képzés
- Köznevelés (inklúzió), gyermekek fogyatékkal élőkhez való viszonya, középfokú oktatás elérhetősége SNI fiatalok számára is)
- Szakképzés, felnőttképzés (fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása)
- Fejlesztés, (fogyatékosképpal, hozzáférhetőség, rehabilitáció, janyelvi ismereteket tartalmazó képzési modulok, felsőoktatásban tanuló fogyatékos fiatalok segítése.
- Életplya tervezés, Foglalkoztatás, Szociális szolgáltatások és ellátások, Támogató szolgálatok, Komplex rehabilitáció, koordináció, „kliensút”
- Önrrendelkezés, önálló életvitel, támogatott döntéshozatal, lakhatás, fogyatékos személyek és családjaik, közlekedés, sport, kultúra, turizmus.

Többszörösen veszélyeztetett csoportok: pl.: Fogyatékkal élő nők és gyermekek
A többszörösen fogyatékosképpal élő emberek (így például a súlyosan és halmozottan sérült emberek, illetve a fogyatékosképpal mellett belleszkedést nehezítő viselkedési problémával élő emberek) és családjaik helyzetéről, speciális igényeiről kevés információval rendelkezőnk. Így fontos lenne olyan szakpolitikai stratégiák kialakítása és megvalósítása, melyek ezeknek az embereknek a komplex rehabilitációját segíthetik elő.

7.1.1 A településen fogyatékosképpal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

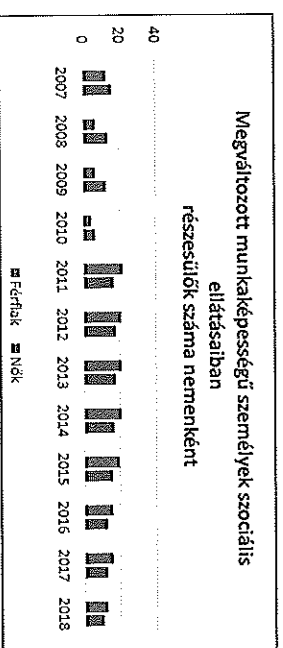
A veszélyeztetett fogyatékosképpal élő személyeken túl, az egyes fogyatékosképpal csoportokban különböző mértékben kell számolni a betegségből, balesetből szerzett fogyatékosképpal miatt akadályozott személyekkel is. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak az aktívkorúak. Foglalkoztatásuk és munkába állásuk jelenleg szinte lehetetlen.

A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei erősen korlátozottak, elsősorban rossz egészségi állapotuknak, másodsorban iskolai végzettségük alacsony mivolta miatt. A nem dolgozók számára az egyetlen jövedelemforrás az alacsony összegű öregségi nyugdíj, vagy járadék, segély.

7.1.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásban részesülők száma nemekként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	21	18	39
2013	21	18	39
2014	21	17	38
2015	20	16	36
2016	16	13	29
2017	16	13	29
2018	13	11	24

Forrás: TeIR, KSH TStar

A megváltozott munkaképességűek száma 2011 – 2014. között emelkedett, majd 2015. évtől csökkenés volt tapasztalható.

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon belül, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfélelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható - szociális alapszolgáltatás,

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- falugondnoki szolgálat,
- családsegítés.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs és erre igény nem is mutatkozik. Az érintettek ellátása családon belül, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő hivatalok, intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás mindig akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartása az építészeti hatóság feladata. Alapvető, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
igény esetén foglalkoztatáshoz jutás	- megfélelő szakérteimű segítők igénybevétele

Járdák biztonságossá tétele	akadálymentesítési folyamatok, járdák karbantartása a közcélú foglalkoztatottak által gyártott tárgyközből	munkák folyamatos közzététel
hivatalos ügyek intézésének nehézsége	- az önkormányzati dolgozók részéről segítségnyújtás, tanácsadás	
önmaguk ellátása	- hivatalos ügyeik intézésében (nyomtatványok beszerzése, kitöltése)	
	- házi segítségnyújtás	
	- állandó ellátó személyek biztosítása	

8. Helyi partnerségi, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a közösségben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Magyaratad a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek. A település nagyságához képest elévessző számmal működnek civilszervezetek:

- Együtt Magyaratadért Ifjúsági KHSE
- Polgárőr Egyesület

melyek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, gyermek, illetve idősek napja, stb. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civilszervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek, mindehhez azonban kell egy megfelelő irányító, mozgósító személy, amely kistelepülés lévén a képviselő-testület képviselőjében a polgármester és a legaktívabb civil szervezet, az Együtt Magyaratadért Ifjúsági KHSE. A polgármester, a képviselők, civil szervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbra tenni. Ez nem feltétlenül akarattal, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

A helyi civilszervezetek kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jónak mondható, gyakran szerveznek közös rendezvényeket.

Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket a civil szervezetek támogatására.

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat sincs, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Orci Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, a Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja. A Helyi

Ésélyegyenlőségi Program az önkormányzat székhelyén bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

Magyarország Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

10.1. HEP IT részletei

A helyzetlelemzés megállapításainak összessége

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átörökíthetők.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése.
		Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságtörlesztés újratemelővé.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata.
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A lakosság egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségügyi tudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megrövidkedését eredményezheti.
	digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	Információ áramlás hatékonyságot fejleszteni kell.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
Gyermekek	A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszú önközetési státuszba kerül.	2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az önkormányzat, mint fenntartó biztosított.

	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, családi szétesésebből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemlékedett.	Szabaddíjs programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	A gyermekeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Nők	A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piaca mérsékeli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
	A magánéletrit kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabaddíjs programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	A morbiditási statisztikák rangsorában a daganatos, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségügyi magatartás fejlesztése
Idősek	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.

	Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Nyilvánosság eszközeinek bővítése.
	Következtetések	
Célcsoport	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermekek nevelő szülőiknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszolgáltató csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. A pszichiatriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs kommunikációs akadályok megszüntetése. Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémák feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.

A beavatkozások megvalósítói

A megvalósításban részt vesznek:

- önkormányzati hivatal,
- védőnői szolgálat,
- társadalmi szervezetek,
- munkatügyi központ
- civil szervezetek.

10.2. Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők feizárkózását segítsük a foglalkoztatás bővítésével, a szociális ellátórendszer kiszélesítésével, képzések szervezésével.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek egészséges szellemi, erkölcsi, testi fejlődését, hiszen az elkövetkezendő generációt ők képviselik. Ennek érdekében szabadidős programokat szervezünk, biztonságos, kulturált színtereket működtetünk.

A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakembereket továbbképzésre küldjük a hátrányos helyzetű gyermekek nevelése, személységfejlesztése érdekében.
Folyamatosan odafigyelünk az egyedül élő idősekre, különösen azokra, akik kiterületesen, tanyavilágban élnek. Ennek érdekében fejlesztjük és bővítjük a falugondnoki hálózatot. A magányosság-érzés enyhítése érdekében bővítjük a szabadidős tevékenységek körét.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munka világába visszatérők számára a képzés, átképzés lehetőségét elérhető közelségben biztosítani. A huzamosabb idejű rész munkaidős közfoglalkoztatás családbarát megoldásnak tűnik a kisgyermekes, iskolai végzettséggel nem rendelkezők nők számára.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjaira. Fontos számunkra, hogy környezetüket tegyük élhetőbbé a fizikai akadálymentesítéssel, így a szolgáltatások könnyebb elérésével.
Összességében az életminőségünk javulását szeretnénk elérni.

Magyarország Kormányzat konzorciumi partnereivel, Orci Patalom, Zimány, Mernye, Ecseny, Felsőmocsolád, Szentgáloskér, Somodor és Rákai Önkormányzataival közösen támogatási kérelmet nyújtottak be a TOP 5.3.1-16. Helyi identitás és kohézió erősítése elnevezésű felhívásra.

A projektünk célja, a közösség tagjainak aktív részvételével a közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása, ezáltal a közösségünket összetartó erő és az identitásunk erősítése.
Összegezve: célunk, hogy a településünkön élő polgárok jólétét biztosítsuk, életminőségüket folyamatosan javítsuk egy olyan támogatói környezet működtetésével, amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást.

10.3. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetések eiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Tartós munkanélküliek csökkentése a mélyszegénységben élők körében	a szegénység következménye a tartós munkanélküliek száma nem csökken	csökkenjen a munkanélküliek száma, a célcsoport közfoglalkoztatásba való bevonása	-	álláskeresés segítése, információhoz juttatás, képzésbe való bekapcsolódás segítése	integrált szociális központ vezetője, polgármester	2025.12.31.	érintettek száma	szociális munkások, pályázatok, képzések	a megvalósítási időszak utáni folyamatos kontroll
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Veszélyeztetettség	a családi problémák	a veszélyeztetettek számának minimumra szorítása	-	konfliktuskezelő	integrált szociális központ vezetője	2025.12.31.	érintett családok száma	pályázat, képzett szakemberek	a megvalósítási időszak utáni folyamatos kontroll

	megszüntetés	által indikált veszélyeztetettség	tesztetek számának minimumra szorítása		tréningek, családi krízis megoldó programok, önismereti órák szervezése, szabadidős programok szervezése, a gyermekek társadalmi életre való nevelése	központ vezetője			szakemberek	folyamatos kontroll
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők a diszkrimináció áldozatai	Az oktatásban, a szolgáltatások igénybevételében, a foglalkoztathatóságban a nők helyzete rosszabb	antiszegregációs program elkészítése, felsőfokú továbbtanulás támogatása lányok, nők körében, nemiszegregációs megszüntetése a költségvetésben	-	Továbbtanulási támogatása, képzések, antidiszkriminációs és egészségi állapotot javító programok megvalósítása, nők munkába állását támogató rendelkezések végrehajtása	polgármester	2025.12.31.	nők részvétele oktatásban, foglalkoztatásban	Költségvetési támogatás, pályázatok, civil szervezetek bevonása	Közzoktatási, szociális és eü. intézmények, önkormányzat költségvetése

folyamatos pályázatok, önkormányzat költségvetése, adományok	Pályázat, képzett szakemberek, támogatók keresése	akadálymentesített helyiségek, eszközök száma	2025.12.31.	polgármester	Helyzetfelmérés: fizikai akadálymentesítés helyzete infokommunikációs akadálymentesítés helyzete. Folyamatos fejlesztés, megvalósítás	-	fogyatékosok részvétel e akadálymentesített programon, felolvasó szoftver, Braille írás-olvasás biztosítás a a könyvtárban, rámpa biztosítás a minden közintézményben, kültéri vezetőség kialakítás a	A fogyatékosok esélyegyenlőségeinek biztosítása, az egyenlő hozzáférés esélye sérül	A fizikai és az infokommunikációs akadálymentesítés kialakítása
--	---	---	-------------	--------------	---	---	---	---	---

67

10.4. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatral adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszonyban kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézménytől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatókba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszaszolgáltatására, valamint a programba történő beépítésének garatálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet:

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

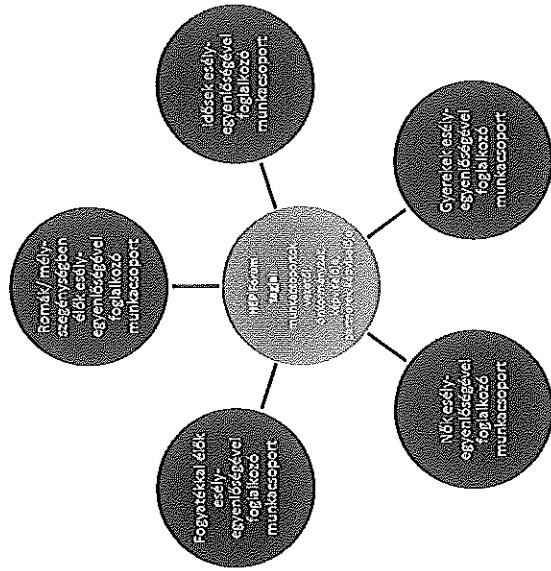
10.5. A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elkövetett eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fokuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimálisan évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléséről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felöltést jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

10.6. Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

10.7. Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

10.8. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőségi csoportok feladataikért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi referens (jegyző) felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Feladat, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sértülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóknak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt,

és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt fehadat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

10.9. Értékesítés, módosítás

Amennyiben a kétevente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megátgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program számdékos mnlasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyetlen bñrdsmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

10.10. Elfogadás módja és dátuma

Magyaratád Község Helyi Eshyegyenlősségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépitettük.

Ezt követően Magyaratád Község Polgármestere A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVII törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyaratád Községi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva a Helyi Eshyegyenlősségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) az 1/2020. (III 16.) számú határozattal elfogadtam.

Ezzel egyidejűleg a 81./2013. (VII. 31.) számú határozattal elfogadott Helyi Eshyegyenlősségi Program a hatályát veszti.

Magyaratád, 2020. március 16.

Takács János
polgármester